

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: EGÉSZ ÉVRE 22.—, FÉLÉVRE 11.40, NEGYEDÉVRE 6.—, EGYHÓRA 2.20 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉKŊNAP 3 FILL., VASÁRNAP 12 FILL. KÜLDÉS A RÉTSZERES — MEGJELENÉS HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP, KIADÓ: A BEGÉDŐS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FELELŐS SZERKESZTŐ: FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: HAPPALI FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJLEI: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18 ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHÉNYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 578.

A lelkesedés ünnepe

Több, mint száz esztendeje immár, hogy Kölcsey Ferenc játékszini beszédében olyan magasra értékelte „azt a lelkesedést, mely a közfigyelemnél fogva saját becsének érzésével teljes színjátszót a mindennapi élet körén felül emeli“. Egy század mulva talán fokozottabb mértékben szükség van erre a lelkesedésre, mint volt 1827-ben, hiszen a magyar színházi kultúra az utóbbi időkben aggasztóan súlyos válságok sorozatát selyi. „A mi hibánk, a mi örökre menthetlen hibánk, hogy a szép mesterségeknek ezen ágát, rövid és fősvény ápolás után, mint a lelketlen mostoha a kelletlen árvát ápolni szokta, az elalacsonyodás csaknem legalsó lépcsőjéig engedték silyedni“ — mondta keserűen a játékszini beszédben Kölcsey Ferenc és a felelősségnek ezt a megállapítását most, egy század múltán még talán erősebben kell vállalnunk. A magyar színházi művészet hanyatlása annyira nyilvánvaló, hogy az erkölcsi és az anyagi csődöt ma már leplezni sem igen lehet s hogy odáig jutottunk, ezért a felelősséget vállalni kell. Vállalni kell elsősorban azoknak, akik irányítják a magyar színházat: a színigazgatóknak, mert nagy részük pusztán üzletnek tekintik a színházat, nem pedig a nemzeti művelődés leghathatósabb szószerkezőjének, vállalni a színészeknek, akiknek fiatalabb nemzedéke lélek és lelkesedés nélkül, fásult kenyérkeresetként izz mesterséggé lealacsonyított művészetét és vállalni a társadalomnak, amely közönyösen nézi a magyar kultúra egyik igen jelentős tényezőjének mind mélyebbre silyedését.

A magyar színháznak ebben a szomorú korszakában annál nagyobb öröm, ha van még valami abból a lelkesedésből, ami Kölcsey szerint a színészt a mindennapi élet körén felülemeli, ha akadnak még olyanok, akik hivatásnak fogják fel a színházigazgatást, nem nyeresz kedésre alkalmas üzletnek és éles határvonalat tudnak húzni a színház nemes művészeté, meg a brettli között. Debrecen város Csokonai-színházában csütörtökön este ezt a lelkesedést ünnepelel Debrecen közönsége és az ország közönsége Alapi Nándor Országos Kamaraszínházának jubiláris előadásán. Azt a lelket és azt a lelkesedést, amely a magyar színház mai szomorú állapotában vissza-

fordult az ősök gyönyörű tradícióhoz, amely tiz esztendővel ezelőtt Alapi Nándorral megteremtette Székesfehérvárott a magyar vidék legirodalmibb színházát és amely nyolc év óta az Országos Kamaraszínház szép, komoly, uttörő, kulturális jelentőségében igen magasra értékelendő munkájában annyi értéket adott a magyar vidéknek, de az egész magyar színészethez is. Nyolc év alatt az Országos Kamaraszínház függetleníteni tudta

magát a dekadenciában fetregő budapesti magán-színházaktól műsor és művészi törekvések tekintetében, műsorának összeállítását mindig a legtisztább művészi szempontok irányították, játékkultúrára pedig egy olyan kifinomult kultúrát, friss törekvésű rendező nyomta rá a bélyegét, mint Alapi Nándor.

Az Országos Kamaraszínház háromszedik jubiláris előadását abban a színházban tartja, amelyet

több, mint ötnegyedszázaddal ezelőtt báró Wesselényi Miklós kolozsvári színészei alapítottak. Ez egyrészt szimbolizál a reményesség, hogy a magyar színházot ismét a magyar vidék emeli fel, azok, akikben még munkál a kolozsvári színészek lelke, de messzebbre is mutat: a magyar kultúra szétszakíthatatlan egységére, századokon át és országhatárokon keresztül.

Rendkívül súlyos helyzetbe sodródna a magyar gyáripar és kereskedelem, ha a kormány a legrövidebb időn belül nem enyhítené számukra a bankforgalom korlátozását

Bethlen gróf szerint a korlátozások csak olyan mértékben enyhíthetők, amilyen mértékben a külföldi kölcsöntárgyalások eredményesek lesznek

Budapest, aug. 5.

A képviselőház holnapi formális ülésén veszi tudomásul a felsőház átiratát arról, hogy a felhatalmazási törvényjavaslatot változatlanul elfogadta. Ezután a legrövidebb időn belül megtörténik a törvénynek a kormányzóhoz való felterjesztése, a törvény szentesítése és kihirdetése.

A kormány köréből származó értesülések szerint minden valószínűség szerint

a törvény pönteken már életbe is léphet.

A 33-as országos bizottság előreláthatólag ugyancsak pönteken kezd meg munkáját, bár összehívása iránt még nem történt intézkedés.

Wekerle pénzügyminiszter az első ülésén mindenekelőtt részletesen tájékoztatni fogja a bizottság tagjait az ország gazdasági helyzetéről. Ismerteti mindazokat a terveket és javaslatokat, amelyek a kormány előtt fekszenek.

A pénzügyminisztériumban és a miniszterelnökségen állandóan folynak a tanácskozások nemcsak a kormány tagjai között, hanem a különböző gazdasági érdekeltségekkel is.

Ezek a tanácskozások elsősorban azoknak a nehézségeknek a leküzdését célozzák, amelyeket a

bankbetétek zárolása idézett elő. Amint beavatott helyen közölték, a helyzet ebben a tekintetben egyelőre változatlan. Azokat a híreket, amelyek a bankkorlátozásoknak e hét végén való megszűnéséről terjedtek el, hivatalos helyen nem erősítik meg, sőt kijelentik, hogy

a kormányrendelet augusztus 14-ig változatlanul érvényben van és egyelőre nem történt intézkedés abban az tekintetben, hogy ezt a határidőt megrövidítsék.

A pénzügyminisztériumban a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági érdekeltségek vezetőivel tárgyalások indultak meg arról is, hogy

a bankbetétek korlátozásáról szóló rendelkezéseket miképp könnyítsék meg már most és főképpen hogyan tegyék lehetővé a kereskedelem legális igényeinek kielégítését.

A most érvényben lévő rendelkezések értelmében a zárolt betétekből tudvalevőleg csak munkabérekre, tisztviselői fizetésekre és üzemanyagokra folyósíthatók az igényelt összegek.

Most a gyáriparnak és a kereskedelemnek az a törekvése — és ez irányú kívánságaikat a pénzügyminisztériumban tartott kon-

ferencián elő is terjesztették — hogy

az a kereskedő, akinek valamilyen banknál akár betéte, akár váltóleszámitólásból eredő zárolt követelése van, ebből átutalás után a gyáriparos részére, akitől árúját vette, fizetéseket teljesíthessen.

Amennyiben ugyanis ez nem történhetne meg, úgy a gyáriparnak, mint a kereskedelmi üzemeknek restringálása volna a következmény.

A gyár ugyanis nem jut az áruszállításból keletkezett követeléséhez, másrészt pedig ő sem hitelezhet tovább a kereskedőnek.

Egyébként most a bankoknál is folynak a gyáripar tárgyalásai az enyhítés ügyében.

Az általános gazdasági helyzet javulását elsősorban a bankbetétek teljes felszabadításától várják az érdekeltségek.

amelyeknek vezetői ezt a felfogásukat úgy Bethlen István gróf miniszterelnökkel, mint Wekerle Sándor pénzügyminiszterrel közölték. A miniszterelnöknek az az álláspontja, hogy

a korlátozások fokozatosan megszüntethetők, amint a kül-

Mai számunkban Margit-strand és Vigszínház mozgó szelvények

A Debreceni Független Ujságot példányonként vásárló
25 szelvény és 1 pengő
 Azonos ellenében egy hónapig használhatja
 Debreceni Független Ujság
 KOLCSONKONYVTARAT

177
 SZÁMU
 SZELVÉNY

földi kölcsöntárgyalások eredményesen befejeződnek vagy más módon sikerül az államháztartás egyensúlyát biztosítani.

Ezek a külföldi kölcsöntárgyalások változatlanul folynak.

Tegnap érkezett haza Bázélből Weiss Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke, aki ugyancsak a hétmillió fontos kölcsön plasztizáció ügyében folytatott fontos tárgyalásokat. A kölcsöntárgyalás mai állása, mint illetékes helyen velünk közlik, korántsem kedvezőtlen, csupán

az angol piac tartózkodása okoz nehézségeket, amelynek áthidalása azonban más államok segítségével valószínűleg sikerül.

A kölcsöntárgyalásokkal párhuzamosan a magyar kormány előtt egész sereg olyan javaslat van, melyek a külföldi segítség nélkül belső erőforrásokból vélik a helyzetet szanálhatónak. Ezek közül a tervezetek közül a legkomolyabbnak látszik, amely

Magyarország nyersanyag-szükségletének beszerzésére nagyarányú hitel-tranzakciót javasol.

Ez a javaslat Németország példájából indul ki. A német birodalom ugyanis Amerika részéről másfél milliárdos nyersanyag hitelt kapott ajánlatot.

Ez a tervezet hasonlóképpen akarja a magyar nyersanyagbehozatalt is megszervezni és

körülbelül két évre szóló általános nyersanyaghitel megszervezését akar a legrövidebb időn belül megvalósítani.

Ezenkívül sereg más terv is került a pénzügyminiszter elé. Nemcsak olyan természetű javaslatok, amelyek pénzügyi téren vélnék segítséget nyújtani, hanem olyanok is, amelyek az állambevételek növelése tekintetében vetnek fel gondolatokat.

Egészen új adóztatási terveket terjesztettek a pénzügyminiszter elé.

Wekerle Sándor a 33-as bizottságnak javasolni kívánja többek között azt is, hogy

az export erőteljes és gyors megszervezésével növeljük valutakészletünket.

Ebből a célból bizonyos áldozatok meghozatalára lesz szüksége, a kormány azonban nem riad vissza ezektől az áldozatoktól sem, hogy az ország a legsürgősebben szert tegyen jelentékeny valutakészletre.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

A magyar buza ára most a tavalyi árának a felét sem éri el

A hat pengős boletta a július 20-án tartó folytonos áresés miatt megsemmisült — Két hét alatt 7 pengővel esett a liszt ára mázsánként — Miként lehetne feltartóztatni a magyar buza iragédiáját?

Budapest, augusztus 5.

Mindenki látja, hogy az ideai terméserőteljesítés súlyos válságba jutott. Július 20-án jegyezték hivatalosan először az ideai évben az újbuzát és azóta

olyan árváltozások történtek, amelyek felemésztették a boletta árát és egyelőre a gabonakereskedelem sem látja, hol lehet megállítani a buzát lefelé menő útjában.

Nehéz volna kikeresni, hogy mely ponton kezdődött a magyar buza iragédiája, de az bizonyos, hogy

a világválság következményeinek kívül az elhibázott és az elmaradt intézkedések sorozatával áll szemben a gazdatársadalom és a gabonakereskedelem.

Mi történt két hét alatt a buzával, erről tájékoztat bennünket az alanti összehasonlítás, amely a 80 kg-os újbuza áralakulását tünteti fel a mai napig:

	július 20.	aug. 4.
tiszav.	13.80—15.00	9.00—9.50
felsőf.	13.25—13.75	8.70—9.00
dunánt.	13.00—13.50	8.90—9.20

Mélyreható sülyedés, ha elgondoljuk, hogy tavaly a 80 kg-os tiszavidéki buzáért 19.50—19.75, a felsőtiszaiért 18.15—18.65, a dunántuliért 18—18.20 pengőt kapott a gazda pesti paritásában.

A mai buzaárak tehát még a felét sem teszik a tavaly augusztusi hivatalos jegyzéseknek.

Az sem vigasztaló a gazdatársadalom számára, hogy az idén boletta fejében 6 pengőt térít meg a fogyasztás hozzájárulása révén a kincstár, hiszen ez

a 6 pengős boletta július 20-ika óta az áresés miatt körülbelül megsemmisült.

A gabonakereskedelem és minden szakember megegyezik abban, hogy a buza árletörését és az értékesítés válságát a pénzügyi válság idézte elő.

Kikapcsolódott a forgalomból a Futura, amely a kormány megbízásából az elmúlt esztendőben intervenció vásárlásaival tartani tudta a buza árát. A gabonakereskedelem kevésbé tud a vásárláshoz szükséges tőkéhez jutni, viszont a gazdák egy része kénytelen gabonáját sürgősebben eladni és így áll elő az a helyzet, hogy

az egyes vidékeken 6—7 pengőt tud a gazda a buzáért kapni.

A fővárosi malmok nem tudják tartani a lisztárakat, eleinte csak vontatottan követték az új kampányban a buza áresését, ma már azonban az a helyzet, hogy

szinte keresik az alkalmat a lisztárak újabb leszállítására, mert abban reménykednek, hogy ily módon a közönséget vásárlásra tudják ösztönözni.

Ma egy újabb pengővel mérsékeltek a fővárosi malmok a lisztárakat. Két

hét alatt a liszt ára mázsánként 7 pengővel esett. Ennek a detail forgalomban is kell érvényesülni.

A buzapiac és a lisztpiac válságos helyzetét aggódva figyeli a gazdatársadalom. Ebben az ügyben Hoyos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke a következőket mondotta:

— A buza árának zuhanásszerű esése rendkívül súlyos helyzetbe sodorta az amugy is válsággal küzdő mezőgazdaságot. Az árak esésének oka egyfelől az, hogy nagy a kínálat a megszorult gazdák részéről, másfelől pedig kereslet alig van, mert a kereskedelem nem rendelkezik a vásárlásokhoz szükséges tőkékkel. Mindezek eredményeként a mai helyzet az, hogy

a magyar buza áralakulása a világi árcsúcsok alatt van.

— A legsürgősebb teendő ezzel a helyzettel szemben az, hogy

a malmokat kell olyan helyzetbe hozni, hogy az őrleést, illetve a vásárlásokat megkezdhessék

s ennek érdekében feltétlenül szükséges a határidőzlet helyreállítása is. De szükségesnek tartanám azt is, hogy a malmoknak és kereskedőknek kezükre járjanak oly módon, hogy a gabonajegy ellenértékét részükre hitelezék, mert a vásárlásoknak ezidőszent egy legfőbb akadálya éppen az, hogy sem a malmok, sem a kereskedelem nem rendelkezik a gabonajeggyel kapcsolatos befektetéshez szükséges tőkével.

Csütörtökön este diszelőadás keretében ünnepli 3000-ik előadásának jubileumát az Országos Kamaraszínház

Az Országos Kamaraszínház Alapi Nándor színgazgató vezetésével most hiába üli most Debrecenben 3000-ik előadásának jubileumát. A magyar színeszetnek fennállása óta szívós és céltudatos művészi munkája által mértékadó tényezője lett a staggionetársulat. Az Országos Kamaraszínház nagy programot tűzött maga elé, amikor megindult s most nyugodtan elmondhatja, hogy ennek a nagy munkának három fázisát sikeresen fejezte be. Amint Alapi Nándor színgazgató a Debreceni Független Ujság hasábjain nemrég kifejtette, az első ezer előadás megkezdésekor az a cél lebegett a szeme előtt, hogy bebizonyítsa: igenis meg tud élni, igenis van létalapja egy olyan színháznak Magyarországon, amely egész szívvel a komoly muzsa szolgálatába adja magát; a második ezer előadásán sikerült elérni, hogy a magyar klasszikusok és az új magyar irodalom legjavja termése volt tulsúlyban a Kamaraszínház színpadán; a harmadik ezernél már az volt a cél, hogy ez a staggionetársulat bemutassa a külföld színpadi irodalmi termésének azt a részét, amely komoly érték ugyan, de nem látszott hasznosítható vállalkozásnak a budapesti színházaknak s ezért elzárt terület maradt a magyar színházi közönség előtt.

Programjának mindhárom részét sikeresen vitte véghez az Országos Kamaraszínház s most, a legnagyobb mértékűnél, amelyhez idáig eljutott, a háromezredik előadásánál ezért a magyar színeszet ünnepe a jubileuma. Igazi ünnep, hiszen a fővárosban épen úgy, mint a vidéken vannak fanatikus hívei Alapiék vállalkozásának, akik készek hinni a becsületlen munkadiadalában épen úgy, mint Alapi Nándor maga. Ezek a hívek aztán nem késnek ünneppé avatni ezt a

jubileumot s emeli az ünnep fényét, Debrecenben magában is nagy azoknak a száma, akik megbecsülik az Országos Kamaraszínház által nyújtott értékeket. Debrecen szellemi életének igazi javával teltek meg a Kamaraszínház előadásai eddig is és csütörtökön este, a jubileumon igazán mindenki ott lesz, aki ehhez a szellemi arisztokráciához tartozónak büszkén vallja magát. Jelen lesznek a diszelőadásban a debreceni hivatalos és társadalmi élet vezetőgyéniségei is, a fővárosból a sajtókritikusok egész csapata jön le a jubileumra, de elküldik képviselőiket a kultuszminiszter, több vidéki város és az Országos Színeszgyegesület is.

A diszelőadás programja a következő:

1. Nyitány. Játsza a m. kir. 11. Bocskay István hajduvezred zenekara Nöth Antal főkarmester vezényletével. 2. Üdvözlések. A kultuszminiszterium és a Nemzeti Színház nevében Mészáros Sándor, a Nemzeti Színház titkára, Debrecen sz. kir. város közönsége nevében dr. Kupinszky Sándor aljegyző, a közművelődési ügyosztály helyettes vezetője, az Országos Színesz Egyesület nevében Géczy István titkár, a Debreceni Színpártoló Egyesület nevében Bodnár Géza elnöki tanács tag üdvözlő Alapi Nándor igazgatót. Alapi Nándor igazgató válasza. 3. A tavasz. Kamarajáték 1 felvonásban. Irta: Mészáros Sándor. 4. Minden jóra fordul. Tragikomédia. Irta: Luigi Pirandello, Fordította: Fáy E. Béla.

A diszelőadás után banket lesz az Ujságíró Clubban s ezen résztvesznek úgy a leérkező előkezők, mint a Debreceni Színpártoló Egyesület vezetői is. A banketre jelentkezéseket elfogad a színházi pénztár.

valyi

mos ár-
el esett
ztatni

ulása a vi-
tt van.

endő ezzel a
hogy
helyzet-
lést, illetve
kezdhetők

életlenül szük-
helyreállítása
tartanám azt
és kereske-
nak oly mó-
gy ellenérté-
t, mert a vá-
nt egyik leg-
z, hogy sem
kedelem nem
eggyel kap-
szükséges tö-

ben ün-
imát

nnep fényét,
n is nagy
megbecsü-
színház ál-
t. Debrecen
javával tel-
ház előadá-
ökön este, a
indenki ott
arisztokrá-
szkén vallja
a díszelő-
ivatalos és
gyeviségek
tökrítikusok
jubileumra,
t a kultusz-
város és az
ület is.

amja a kö-
m. kir. 11.
ezred zene-
mester ve-
sek. A kul-
a Nemzeti
záros Sán-
áz titkára,
közönsége
Sándor al-
ési ügyosz-
az Ország-
t nevében
Debreceni
t nevében
nácstag id-
igazgatót.
válasza. 3.
1 felvonás-
Sándor. 4.
agikomédia.
Fordította:

Finom
CSIPKÉT
legelőcsőben, a legnagyobb választékban
csak nálunk érdemes vásárolni
CSIPKE-, RÖVIDARU-SZAKÜZLET
Hatvan u. 1. (Püspöki palota.)

Debrecen közbiztonsága
juliában

Debrecen város közigazgatási bizottságának szerdai ülésén a közbiztonság július havi állapotáról dr. Zsákay József rendőrkapitány terjesztett elő jelentést. Eszerint a rendőrkapitányság bünyügyi osztályához júliusban 820 ügydarab érkezett be, ebből 359 idegen hatóságok megkeresése volt, 461 helyi keletkezési bünyügy. Lopás miatt 167 esetben indult eljárás, öngyilkossági kísérlet 10 volt, közülük 3 halálos kimenetelű. A rendőri büntetőbíró-sághoz 360 feljelentés érkezett, közülük 120 erkölcsrendészeti ügyben.

A jelentést tudomásul vette a közigazgatási bizottság.

Hat hét óta egymást érik
a zimonyihoz hasonló
bombamerényletek
Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A münchen-belgrádi gyorsvonaton Zimonyban elkövetett bombamerényletnek immár harmadik halálos áldozata van. Brunetti tanár felesége a zimonyi kórházban belehalt sebeibe. Brunetti leányának állapota is komoly. Maga a tanár csak könnyen sebesült meg. Noha egész testét elborították a bomba szilánkok. Közben a rendőrségnek sikerült megállapítani annak az eddig ismeretlen embernek személyazonosságát, aki mindjárt a robbanás után meghalt. Lesznicsár szlovén újságíró az áldozat. Csak most válik ismeretessé, hogy a zimonyi bombamerénylet egyáltalában nem az első hasonló vállalkozás, hanem, hogy a mai jugoszláv rendszer üldözöttjei hat hét óta hasonló merényletek egész sorozatát követték el. Közös intéző kézre vall az, hogy mindezekben az esetekben megenit robbant fel, amelyet a robbanó-erőn kívül a tűzveszélyesség is jellemez. Az első hasonló merénylet június harmincadikán történt. Azóta tizenegy személykocsit tettek tönkre megenittel, amely minden esetben tüzet is okozott. Az anyagi kár tízmillió dinár. A kigyulladt vagonok közül két jugoszláv, két osztrák, hat német, egy francia vasutársasági tulajdon volt. A pokolgépeket mindenkor az első vagy a második osztályban helyezik el, mindig a támasztópárna mögött. Előbb a bársonyt vagy plüsst eltávolítják, mögéje helyezik a bombát és azután eltüntetik a művelet nyomait.

Késműves, műköszörűs
„FRICK”
finom acéláru szaküzlet.
Minden darabér garancia
PIAC UCCA 1.

Lehangoló kilátásokat mutat Debrecen
július havi mezőgazdasági állapota

A buza közepesen gyengébb, kereslet iránta alig van, a tavasziak termés-eredménye gyöngé, takarmány alig van, legelő nincs. — A közigazgatási bizottság a nyomasztó legelőhiányban megengedte az erdei legeltetést.

Debrecen város közigazgatási bizottságának mai ülésén a júliusi mezőgazdasági helyzetről szóló jelentést Piacsek András gazdasági felügyelő terjesztette elő. A jelentés, melynek adatai lehangolók, a következők:

A hó folyamán az időjárást a
szárazság jellemezte igen ma-
gas hőmérséklet mellett.

Csapadék ugyszólván az egész hó folyamán ugyszólván nem volt, ami kevés eső esett, az a tartós szárazság káros hatását semmiféle mezőgazdasági terményeknél nem csökkentette.

A hó elején az aratás teljes erővel megindult és a termények gyors beérése következtében csakhamar befejeződött, nyomban megindulhatott a cséplés. Erre a munkára az időjárás kedvezett s így a hó folyamán az is nagy erővel haladt előre, úgy hogy augusztus hónapra csépleni való termény ugyszólván csak a nagyobb gazdaságokban és uradal-
mokban maradt.

Buzából a terméseredmény
kat, holdanként 6.5 q-ra be-
csülhető. Ez az eredmény kö-
zepesen gyengébb.

csupán a minőség az, ami némileg pótolhatná a termésmennyiségben mutatkozó hiányt. A fajsúly általában magas, 79—82-ig megy, nagyobb mérvű megszorulás nem tapasztalható.

A rozs cséplése befejeződött,
termésátlag 6.5 q-ra becsül-
hető.

A tavaszi kalászosok általában igen gyenge terméseredményt mutatnak, még az árpa valahogyan fizet 5 métermázsát kat. holdanként, az aszály és a rovarkárok által megsanyargatott zab termés-eredménye azonban alig éri el a 3 q-át kat. holdanként.

A gabonakereskedelem ezidő-szerint igen lanya, a buza és

rozs árában beállott nagymérvű zuhanás a kínálatot is lecsökken-tette, de mert a külföldre irányuló kereskedelem nem indulhatott meg, kereslet is alig-alig van. Debrecen területén ezidő-szerint még a Futura R. T. vásárlása sem indult meg.

A július havi tartós szárazság
és emellett a kánikulai hőség
a kapás növények terméski-
látásait is lecsökkentették.

A tengeri fejlődésének legfonto-sabb időszakában a cső és szem-képződés idején nem juthatott kellő mennyiségű csapadékhoz, a homok és a szikes talajokon ugyszólván teljesen megsemmisült, a mélyrétegű humuszos talajokon üdőbb fekvésben még tartja magát. A beérés előreláthatólag és így a betakarítás is korán be fog következni.

A rovarok által megsanyarga-tott répa-félék állása szintén igen kedvezőtlen, a levélzet kezd le-szülni.

A burgonya különösen a ho-
mokon igen gyenge termé-
s-eredményt ígér, a gumók ap-
rók, a levélzet elsárgult.

Két és fél évi fegyházra ítelt a debre-
ceni tábla egy volt sárospataki gátórt,
aki agyonlőtte hűtlen feleségét

A debreceni ítélőtáblán szerdán délelőtt tartották meg a fellebb-
viteli főtárgyalást Kurj János sá-
rospataki földműves bűnyügyében,
aki tavaly karácsony ünnepén re-
volverlövéssekkel megölte a felesé-
gét.

A földműves 1929-ben a sáro-
pataki határban gátórként szolgált,
de mivel mulatós ember volt, elbo-
csátották és a helyét Hegedüs
Lászlóval töltötték be.

Az új gátór nem elégedett meg

Szombaton délután esküdték örök hűséget Horváth Rózsá, Miss Magyar-ország első udvarhölgye Fodor József párttitkárnak. Az esküvő a Szent Anna uccai római katolikus templomban folyt le; a fiatal párnak a tisz-
telők és barátok nagy serege tejezte ki szerencsekívánatait.

A mesterséges takarmányok a szárazságban szintén nem fejlőd-
nek. A kóhere és lucernafélékből
ugyszólván csak az első kaszálás
járt némi eredménnyel, a máso-
dik és harmadik kaszálás hozama
már nagyon csekély volt. A réte-
ken sarjfejtődés nincs.

A legelők teljesen lesűttek,
a Hortobágyról a jószágálló-
mány nagyrészét a gazdák
hazahajtották,

azok istállózásra szorultak. A tel-
letetésre szánt takarmánykészlet
időnekelötte fogyasztásra kerül,
az általánosságban kevés szalma
és takarmányneműek miatti ta-
karmányozási gondok meghatvá-
nyozódtak.

A tél folyamán nagy takar-
mányhiányra kell elkészülni.

A buza egységesítése céljából a
földművelésügyi miniszter akciót
indított, a vármegyei m. kir. gaz-
dasági felügyelőség ezt az ezidő-
szerint érdekelt közép és nagybir-
tokos közönségnek tudomására
hozta. Az akcióban való részvétel
iránt az érdeklődés igen csekély
mértékben nyilvánul.

A jelentés tudomásul szolgált.

A közigazgatási bizottság ülése
után a mezőgazdasági albizottság
tartott ülést s ezen dr. Veress
Géza tanácsnok javaslatára a ka-
tasztrófális takarmányhiányra te-
kintettel a gazdák számára meg-
adta az engedélyt az erdei legel-
tetésre.

Kurj János pozíciójának elfog-
lalásával, hanem udvarolni kez-
dett a feleségének is, még pe-
dig sikerrel.

Kurj Jánost figyelmeztették, hogy
a felesége körül sokat legyeskedik
Hegedüs. A férj figyelni kezdte a
szerelemeket és meggyőződött
arról, hogy a felesége megcsalja.
Szemrehányást tett neki, izgalmas
veszekedések történtek, melyeknek
során az asszony beismerte, hogy
hűtlen lett.

A házastársak állandó veszeke-
désben éltek egymás mellett és
ezek a veszekedések tragédiához
vezettek. Karácsony estéjén vesz-
tek össze utoljára. Kurj néhány ba-
rátjának, akik a házához ünnepet
köszönteni mentek, bort és húst
adott.

A vendégek eltávozása után az
asszony durván rátámadt férjé-
re, miért olyan bőkezű és kije-
lentette, hogy nem ad neki töb-
bet enni.

Kurj Jánost felesége magatartása
annyira felbőszítette, hogy előrán-
totta revolverét és ráfogta az asz-
szonyra:

— Adsz enni, vagy nem adsz?
Ha nem akarsz enni adni, megöllek,
vagy magam ölöm meg! — kiál-
totta szinte magán kívül.

— Öl meg engem, te hitvány! —
mondta az asszony és elébe állt
dühöngő férjének.

Kurj, akiben az ital is dolgo-
zott, elsütötte a fegyvert és
több golyót lőtt a felesége tes-

tébe. Az asszony néhány perc alatt meghalt.

A gyilkos férj ügyében a sátoraljai helyi törvényszék tartotta meg a főtárgyalást és tekintettel az enyhítő körülményekre, két évi és hat hónapi fegyházra ítélte. — Az ítéletet szerdán a debreceni táblán dr. Visky Sándor elnöke alatt működő tanács indokainál fogva helybenhagyta és így az jogerőssé vált.

Megállapították az egyetemekre felvehető diákok számát

Gróf Klebelsberg kultuszminiszter most adta ki rendeletét az egyetemre felvehető diákok számáról. Nem meglepetés, hogy ez a szám még mindig zárt szám: maga a kultuszminiszter jelentette ki legutóbb a parlamentben, hogy még mindig nem nyithatja meg az egyetemek kapuit az összes tanulni vágyó diákok előtt. Mi a magunk részéről ezt az alkalmat sem mulasztjuk el, hogy a kultúra, az emberiség, a haladás és igazság nevében le ne szögezzük, az elvi álláspontot, hogy nem csupán az általunk vallott szabadelvű és demokratikus eszmények, de az ország érdeke követeli a numerus clausus teljes megszüntetését.

A rendeletben közölt kimutatás szerint a budapesti királyi magyar Pázmány Péter tudományegyetem hittudományi karára ötven elsőéves hallgatót, a jogi és államtudományi karra 200, a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi karra 300 elsőéves hallgatót, továbbá 60 gyógyszerészhallgatót az orvostudományi fakultásra és ugyanannyit a bölcsészeti szakra, a királyi József műegyetemre összesen 270 elsőéves hallgatót vehetnek fel. Az utóbbiak közül 80-at a mérnöki, 30-at az építészeti, 100-at a gépészmérnöki, 20-at a vegyészmérnöki szakosztályra, 40-et pedig a műegyetem közgazdasági szakosztályára.

A szegedi Ferenc József tudományegyetemre felvehető elsőéves hallgatók száma: a jog- és államtudományi karra 250, az orvostudományi szakra 70, a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakra 70, a mennyiségtan, természettudományi szakra 60, azonkívül az orvostudományi szakra gyógyszerészhallgató 60, és a természettudományi szakra ugyancsak gyógyszerészhallgató 50.

A debreceni Tisza István tudományegyetem hittudományi szakára 70 elsőéves hallgatót, a jogi és államtudományi fakultásra 150-et, az orvostudományi karra 60-at a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi fakultásra pedig 90 hallgatót vesznek fel.

A pécsi Erzsébet tudományegyetem hittudományi szakára 50, a jog- és államtudományi fakultásra 150, az orvostudományi szakra 60 és a bölcsészettudományi szakra 50 a felvehető hallgatók száma.

A közgazdasági egyetemre a kultuszminiszter 400 hallgató felvételét engedélyezte meg.

Az egri érseki jogliceumnak 40, a kecskeméti református jogakadémiának 40 és a miskolci evangélikus jogakadémiának 40 elsőéves hallgatót szabad felvennie a jövő iskolai évre.

A közgazdasági egyetemre a kultuszminiszter 400 hallgató felvételét engedélyezte meg.

Vasárnap választják meg a Margit-strandfürdő tündéréit

Nagy érdeklődés középpontjában áll az augusztus 9-i választás, amelyen Debrecen legszebb hölgyei közül választják ki a Margit-strandfürdő tündéréit.

Érthető is az érdeklődés, hiszen a győztes teljesen ingyen tölthet három napot a Balaton mellett, ahol résztvehet a Színházi Élet által rendezendő Balaton tündére választáson.

A debreceni választáson Tasnádi Fekete Mária, a jelenlegi Miss Hungária fog elnökölni és az ő jelenléte is fokozza az érdeklődést.

A Debreceni Független Ujság a maga költségén küldi el a Balatonra azt a hölgyet, akit a zsűri a Margit-fürdő tündérévé megválaszt. Megválaszt a zsűri két udvarhölgyet is, akik a balatoni szépségversenyen a maguk költségén vehetnek részt.

A hölgyek — leányok és asszonyok — különben egyre többen fényképeztetik magukat a Debreceni Független Ujság fotóriporterével, aki minden délelőtt és délután megjelenik a Margit-strandfürdőn.

A Margit-strandfürdőbe érvényes kedvezményes jegyszelvényeinket itt adjuk:

A Debreceni Független Ujság strandfürdő szelvénye.
Értéke 16 (tizenhat) fillér.
A strandjegy árából leszámítja a Margit-strandfürdő pénztára.
Érvényes 1931 augusztus 6-án.

A Debreceni Független Ujság strandfürdő 10 éven aluli gyermekjegy-szelvénye.
Értéke 8 (nyolc) fillér.
A strandjegy árából leszámítja a Margit-strandfürdő pénztára.
Érvényes 1931 augusztus 6-án.

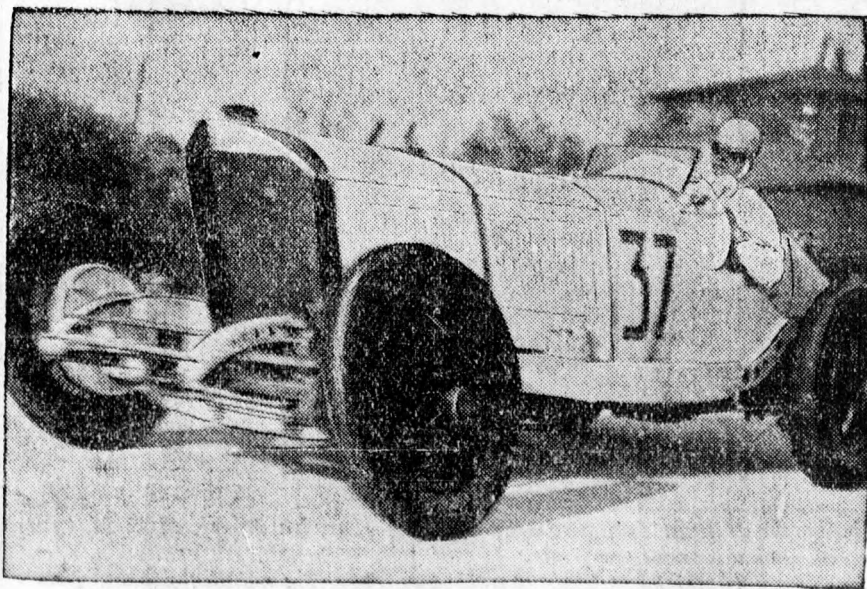
Illyefalvi Vitéz Géza dr. temetése

A tragikus hirtelenséggel elhunyt Illyefalvi Vitéz Géza dr. egyetemi tanár temetése Budapesten a farkasréti temető halottas házában kedden délután volt. Az egyházi szertartást dr. Szabó Aladár józsefvárosi lekipásztör végezte, aki szívhez szóló szavakban emlékezett meg Illyefalvy Gézáról, ifjúkori küzdelmeiről és tanulói sikereiről, amelyeknek ő is tanúja volt, majd pedig szép és eredményes pályafutásáról.

Az egyházi szertartás után dr. szeptéteri Kun Béla rektor bu-

csuztatta az egyetem, a jog- és államtudományi kar és a Tisza István Tudományos Társaság nevében s a következő beszédet mondotta:

— A debreceni Tisza István Tudományegyetem, amelynek megalkakulása óta tanára és néhány év előtt Rectora voltál — ennek az egyetemnek jog- és államtudományi kara, amelynek körében munkálkodtál és amely épen most harmadik ízben tisztelt meg azzal, hogy dékánjává választott, a Tisza István Tudományos Társaság, amelynek alapítói közé tartoztál,

Caracciola óránként 186 kilométeres átlagteljesítményt ért el. Pillanatfelvétel verseny közben.

meg fogják találni a módot, hogy méltassák azt a súlyos veszteséget, amelyet a magyar tudományosság és közoktatásügy, a Te váratlan távozásoddal szenvedett és azt az értéket, amelyet a Te irodalmi és tanítómunkád képviselt.

— Ezekben a szomorú percekben a koporsó mellett nincsen alkalom fejtegetésekre. Itt csak a sziv szava szólhat. Hiszen a fádalom a sziv indulatának finomítója, az értékelés mérlegének azonban csökkenti az érzékenységet.

— Most tehát csak annyit, hogy a jól teljesített kötelesség öntudatával szállhatsz sirba és hogy nem haltál meg mindenestül.

— Most csak mint barátok jöttünk hozzád, bucsuzni, 17 évi együttmunkálkodás után, bucsuzni és bizonyoságot tenni, hogy e sok és hosszú évek alatt, amelyek a magyar ember jellemét nagyon erősen próbára tették, Benced legfőbb apró emberi gyöngeségeket láthattunk, de nem láthattuk szemérmét sem a rosszaságnak. A jó embert ismertük meg Benced, mintha csak példaadó megtestesítője lettél volna a bethlehemi angyalok énekében elhangzott ígérek:

— Az emberekhez jóakarát.

— Sajnos, csak kevesen jöhettek el erre a bizonyoságtételre. Te gyakran hivtál bennünket azelőtt magadhoz és mi mindig örömmel mentünk hozzád szívesen látott vendégekkül. Nemcsak azok páran, akik most itt vagyunk, hanem kartaidsaid valamennyien, azok is, akik most nyári pihenésük közben nem is tudják, hogy most is a látogatásodra kellett jönnünk.

— Hajh! De milyen más látogatás ez. Aki máskor vidám orcával siettél elénk, most csendesesen, mozdulatlanul maradsz. Minket, akik máskor jól kacagtunk játékos ötleteiden, most sirás ingerel. Más-kor beszédes ajakad néma és ha most szólna Hozzánk a Tőled sokszor és mindig örömmel hallott kedveskedés: Ne várossatok magatokra, jöjjetek hozzám minél előbb — megdöbbenénk és megborzonganánk.

— Omnes eodem cogimur. Te tul vagy már az Örökkévalóságban, amelynek részese lettél, csak egy szemrebbenés az a kis idő, ami nekünk maradt ideát hátra van.

— Azután majd megint találkozunk és változatlanul tovább szeretjük egymást.

— Addig kedves Géza, Isten vedel!

A temetésen előkelő közönség jelent meg. A debreceni tudományegyetem tanácsa részéről a rektoron kívül dr. Thegze Gyula és dr. Bodnár Lajos dékánok, a jogikarból pedig a már említettek kivül dr. Tóth Lajos, dr. Márffy Ede és dr. Nizsalovszky Endre professzorok jelenhettek meg. A tanárok túlnyomórésze ugyanis messze fekvő területen tölti szünidejét és Tóth professzor is csak a temetésre érkezett meg Ausztriából.

A koporsót teljesen elborító koszorúk közül az özvegy és rokonok koszorúi között volt a tudományegyetem rektora és tanácsa által tett nemzeti színű szalagos nagy babérszörny, továbbá a jog- és államtudományi kar, valamint a bölcsészettudományi kar koszorúja is.

Egyes budapesti gyárosok csak idegen valutáért hajlandók árut adni

A szegedi kereskedők szövetsége izgalmas ülésen foglalkozott egyes budapesti gyárosokkal azzal az eljárással, akik csak idegen valutáért hajlandók a szegedi kereskedőknek árut adni. Az ülésen olyan felszólalások hangzottak el, hogy több budapesti gyár csak dollárért hajlandó eladni az árut. Az ülés résztvevői felszólították a vezetőséget, hogy lépjen érintkezésbe a budapesti OMKE-vel ezeknek az állapotoknak megszüntetése érdekében.

Tankó professzor a freudizmusról

A Nyári Egyetemen ma Tankó Béla dr. egyetemi tanár folytatta a freudista tanok centrális problémájának, a „tudatos” és „tudatlan” mivoltának elemzését. Tankó professzor tudósi mérséklettel nyult a kényes freudi témákhoz s noha távolról sem fogadta el a pszichoanalitikus iskola pánszexuális teóriáját, objektív és higgadt kritikával emelte ki, amit e modern elméletekben jelentősnek és helytállóknak talál. A nagyszámú közönséget kivált az öntudat beláthatatlan jelentőségének csaknem művészi lendületű feltárásával ragadta el.

Utána Wallisch Oszkar dr. Petőfi Sándor költészetét ismertette az olasz hallgatók előtt. Petőfi élete és költészete a zengzetes olasz nyelven teljes szépségében bontakozott ki az olasz hallgatók előtt. Délután 5 órakor Nagy József befejezte előadásainak első részletét, a klasszikuskodó kört. Egymásután jelentek meg a fehér vásznon a régi Pestnek és Budának klasszikus stílusban épült és azóta már rég lerombolt épületei. 6 órakor Schwalm Amadé dr. egyetemi m. tanár előadása következett. Előadása egyformán tanulságos volt mind a magyaroknak, mind az idegeneknek. Schwalm dr. megkapó előadásban hatalmas sőtára vitte magával hallgatóit. Bejárták a régi Nagymagyarország legszebb tájait és csodálkozással állottak meg régi városaink műemlékei előtt. Különösen nagy tetszést aratott a debreceni tájék bemutatása, a lován büszkén ülő hortobágyi csikóssal, akit melegen megtapsolt a hallgatóság.

Csütörtökön d. e. 9—10: Juhász Géza dr.: A legújabb magyar irodalom (magyarul). 10—11: Schwalm Amadé dr.: Magyarország földrajza (IV. befejező előadás). D. u. 5—6-ig: Tassy Ferenc dr.: Magyarország (olaszul). Schwalm Amadé dr. 6—7-ig tartja „Az ezeréves Izland” c. előadását (magyarul, vetítéssel). Este 8 órakor a Nyári Egyetem hallgatói résztvesznek Alapi Nándor társulatának 3000-ik jubileumi előadásán. Pénteken d. e. 9—10: Tankó Béla dr.: A nemtudatos problémája (magyarul). 10—11: Bouda Károly dr.: A magyar nyelv (németül). Este 8—9: Hankiss János dr.: Bevezetés az irodalomelméletbe (magyarul). 9—10: Nagy József: A romantikus kor (művészettörténeti előadás, magyarul, vetítéssel).

Németországban teljesen felszabadították a bankforgalmat

Legtöbb német banknál a betétek jelentékenyen felülmúlták a kivételt a szabad fizetőforgalom első napján.

Berlin, augusztus 5. A bankoknál ma teljes mértékben helyreállt a fizetőforgalom. Kialakulásáról Majna-Frankfurtból a következő jelentés érkezett:

A bankok üzleti forgalmának mértéke az egész vonalon normális. Erős felkészüléseket vettek igénybe. A takarékpénztáraknál is a szokott keretek között mozog a forgalom. Különleges esetről nem lehetett hallani. Drezdában a bankoknál teljesen nyugodtan folyt le a korlátlan fizető és átutaló forgalom első napja. Hasonló jelentések érkeztek Hamburgból, Münchenből,

Kölnből, ahol a fizetőforgalom felszabadítása úgy a nagybankoknál, mint a magánbankoknál teljesen rendesen ment végbe. A nagybankok minden esetre nagyobb pénzüsségekről gondoskodtak, miután azonban a bankoknál történt kivételek nem lépték túl a normális határt, ezeket ismét a birodalmi bank rendelkezésére bocsáthatják. Majdnem mindenütt azt lehetett tapasztalni, hogy a betétek jelentősen felülmúlták a kivételt. A pénzkivételek a bankoknál mindenütt a rendes keretek között mozognak.

Juliusban rosszabbodtak Debrecen közegészségügyi viszonyai

Sok volt a halvaszületés, a tífusz, gyermekparalízis és a vérhas.

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma tartotta augusztus havi ülését, amelyen dr. Hadházy Zsigmond főispán elnökölt. Délután 4 órakor kezdődött meg az ülés, amelyen a nyári szabadságolás miatt a bizottságnak aránylag kevés tagja jelent meg.

A jelentések során dr. Tamássy Géza tisztiorvos terjesztette elő jelentését — dr. Láng Sándor tisztifőorvos helyében — Debrecen város július havi közegészségügyi állapotáról.

A jelentés elmondja, hogy

júliusban a közegészségügyi állapotok rosszabbodtak.

Az összes születések száma 254, az összes halálozások száma 187 volt, a szaporodás 67-et tett ki. Népmozgalmi tekintetben az előző hónap 8.82 szaporodási arányszám 6.87-re apadt. Halvaszületés 19, vetélés 60, összesen 79,

ami oly magas szám, hogy évek óta ilyenekkel nem találkoztunk

s az összes születés számának 32 százalékát teszi ki. Oka ennek a társadalmi nyomor, vérbetegség,

egyéb betegségek, az erkölcsi érzék és szülői felelősségérzet hiánya.

Fertőző megbetegedések tekintetében a helyzet annyiban rosszabbodott, hogy a nyári alkalmi okok előtérbe lépve,

egyes veszélyesebb fertőző megbetegedések, mint a tífusz, Heine-Medin kór s vérhas száma szaporodott,

amíg a roncsoló toroklob s a kanyaró lényegesen csökkent s annak ellenére, hogy a júniusban bejelentett 153 megbetegedés 150-re apadt, a halálozás itt a júniusi öttel szemben júliusban tizet tett ki.

Főleg a vérhasnál volt a halálozási percent nagy, 30%.

Fertőző megbetegedések: roncsoló toroklob 16, egy halálozással, vörheny 6, kanyaró 34, szamárhurut 10, bányahimlő 15, hasihagymáz 21, két halálozással, paratífusz 1, veszettségre gyanús embarás 9, emberi lépfene 1, vérhas 18, hat halálozással, Heine-Medin-féle gyermekbénulás 17, egy halálozással, trachoma 2.

A Heine-Medin kór már június-

A Nyári Egyetem külföldi hallgatóinak egy csoportja előadásra vár a Déri-muzeum előtt.

MÉG OLCSOBBAK VAGYUNK!

la zoknik — 68, — 75, 1.20 párja. Harisnyavevő tréfás ajándékot kap.

Csipkerővidáru-Szaküzlet

Hatvan ucca 1., (Püspöki palota.)

ban felütötte a fejét egy esetel. Juliusban ez a szám 17-re emelkedett,

ebből vidéki 4 volt. Valamennyi esetben a betegek a klinikára szállítottak s a fertőzést könnyen közvetítő hozzátartozók a legszigorubb, legtöbbszór rendőri felügyelettel járó vesztégzár alá kerültek, ami által sikerült a szórványosan jelentkező eseteket izolálni. Lám Dezső kerületi főkapitányhelyettes a legnagyobb megértést tanúsította és rendőrszemeket állított rendelkezésre. A Heine-Medin kór ereje azonban még nem égett ki s az éber örködésre ezentul is szükség van, mivel e fertőző betegség augusztus és szeptember hónapokban szokott leginkább grasszálni.

A hasihagymáz az idén nagyobb erővel indult a tavalyival szemben.

Tavaly júliusban 5 eset jelentetett, míg az idén 21. Ez mutatja, mennyire szükséges volna a baktérium-üritők felkutatása, ami kifejezett közkórházi tífuszos pavillon és egy központi, főleg sürgős ellenőrzési teendővel foglalkozó tisztiorvos nélkül el sem képzelhető.

Nevezetesebb halálokok: heveny-fertőző betegségek 10, gümőkór 25, rák 11, görcsök csecsemőknél 5, bélhurut 7, baleset 5, öngyilkosság 3.

Közalapok terhére gyógykezelték 514 beteget, kik közül fenjárom 447, fekvő 67.

A Stefánia Szövetség intézetében 2411 csecsemő és gyermek beteget kezelték összesen 2533 rendelkezésben. A szegényházban ápoltak 190 egyént, eltávozott 4, meghalt 3, ápolás alatt maradt 183, beteg volt 38. A mentőknek volt összesen 440 esete, igénybe vétetett a hatóságok által 206, magánfelek által 234 alkalommal. A kerületi szülészneknek 8 szegény beteget volt. Gyógyintézetekben elhaltak közül helybeli 51, vidéki 34 volt. A vízvezeték vize kifogástalan volt.

A jelentés tudomásul szolgált.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál augusztus 5-ikén a következő bejelentések történtek:

Születések: Deutsch Sándor keresk. ügynök, leány, Judit; Debreceni István szobafestősegéd, leány, Éva és 1 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Nagy Kálmán—Széles Róza; Fodor József—Horváth Róza; Porcsin Gyula—Molnár Lenke; Oszvald Gyula—Ancsán Magdolna; Szentmiklóssy Béla—Koncz Erzsébet; Tóth András—Poludniák Margit.

Halálozások: Friedlaender Edit 12. 12 éves Hatvan u. 37; Antalffy Gyula r. kath. 50 éves Batthyányi u. 13; Paliga Mihályné Erdei Julianna ref. 27 éves Gróf Vécsey ucca 7.

Az új légi csoda kétszer akkora, mint a Zeppelin és több repülőgépet vihet magával

Amerika már a háborus adósságok leszállítását és az általános leszerelést akarja keresztülvinni. Egyelőre azonban az a helyzet, hogy a leszerelésben maga Ame-

Miért ellenőrzi az Excelsior gyár az általa megállapított eladási árakat ?

Mert a gyár csak így nyugtathatja meg a vevőt arról, hogy pénzéért azt kapja, amit neki nyújtani akar.

rika sem jár elől jó példával. Legékebb bizonyosága ennek az az óriási léghajó, melynek építését most fejezik be az Egyesült Államok léghajótelepén. William Mitchell tábornok, az USA légihaderejének parancsnoka legutóbb érdekes adatokat közölt a nyilvánossággal a „ZRS4-Akron” nevű óriásléghajóról, mely nemcsak a világ legnagyobb légi járműve, hanem egyúttal olyan félelmes harci eszköz lesz, mely egymaga egész hadiflottával veheti fel a küzdelmet.

A JÖVŐ RÉME: AZ AKRON.

Az „Akron” közel kétszer akkora, mint a jelenleg legnagyobb léghajó, a „Graf Zeppelin”. Gáztartójának térfogata 240.000 köbméter, a német léghajó 137.000 köbméterével szemben, 240 méter hosszú, legnagyobb átmérője pedig 40,5 méter. Nyolc motorja együttvéve 4480 lóerőt fejt ki és több mint 190 km óránkénti gyorsasággal haladhat. 80 km-es sebesség mellett 17.000 km-t tehet meg egyhuzamban. Négyszer repülhet át az Atlanti óceánt anélkül, hogy tüzelőszervezetét ki kellene egészíteni. Közepes sebességgel haladva. Newyork szélességi körén körülrepülhet a Földgolyót, anélkül, hogy közben le kellene szállni. Már magában véve ezek a teljesítmények is fantasztikus színezetet adnak Amerikának új csodájának. De a java csak most következik. Az „Akron” teherbírása nem kevesebb, mint 86 és fél tonna és ezt az óriási emelőerőt elsősorban arra fordítja, hogy hadirepülőgépeket visz magával, akárcsak a tengeren haladó repülőgépanyahajók. A léghajó elülső részét repülőter gyanánt képezik ki, melyen három nagy, vagy hét kisebb harci repülőgép és egy kis léghajó is állomásozhatnak. A gépek menetközben felszállhatnak a léghajóról és ismét kiköthetnek rajta.

A katonai szakértők általában nagyon alárendelt szerepet szánnak a léghajónak a jövő háborújában, mert a lomha, nagy test manőverező képessége rossz, a fürge ellenséges vadászgépek könnyen utólérhetik és kárt tehetnek benne. A lassan mozgó, hatalmas testű léghajó a tüzéség számára kitűnő célpont és az ellenség egyetlen golyója lángra lobbanthatja a gáztartóban felhalmozott óriási tömegű hidrogént.

Az „Akron”-nak mindentől nem kell tartania. Ha el is találja a golyó, nem gyulladhat ki, nem robbanhat fel, mert hidrogén helyett éghetetlen héliumgázzal van töltve. A gépek és a tüzelőszervezet a hajó belsején jól védett helyen rejtőzik, ahová nehezen

Miért érdemel bizalmat az Excelsior harisnya ?

Mert a gyár szigorú osztályozással minden egyes páron kétséget kizáró módon feltűnteti a minőséget s így a vevő nem lehet tévedés vagy megtévesztés áldozata. Gyártmányáért mosás előtti garanciát vállal és ingyen végez szemfelszedést.

fér az ellenséges bombaszilánk. Ami pedig az üldöző gépekkel szemben való lassu, nehézkes mozgását illeti, az sem jelent rá nézve különösebb hátrányt, mert ott vannak a testőrei, a magával vitt harci repülőgépek, melyek megvédik anyaléghajójukat. — Azonkívül maga a hajó is fel van szerelve középkaliberű lövegekkel és minden irányban pusztító pergőtűzet áraszthat maga körül. Fegyverzete és védelmi berendezései valóságos repülőerődé teszik az „Akron”-t és a léghajó szörnyeteg repülőgép-apródjainak támogatásával, akár egy nagy tengeri foltát is megtámadhat és megsemmisíthet.

AZ ÚJ HALÁLGÉP: 35 MILLIÓ PENGŐ.

A félelmetes erejük romboló csoda természetesen roppant értékű. Az „Akron” építése a légi-kikötő és a repülőgépek nélkül 30 millió pengőbe került; a rajta levő légikikötővel, a repülőgépek le- és felszállásához szükséges készülékekkel és a repülőrajjal együtt a költségek a 35 millió pengőt is elérik. Az amerikai kormány azonban nem sajnálta a pénzt a légi kolosszustól. Mitchell

szerint az „Akron” nemcsak a légi fegyvernem terén jelent korszakalkotó haladást, hanem a légiforgalom szempontjából is, mert a „léghajó mint repülőter” elvét a kereskedelmi léghajózásban is haszonnal lehet értékesíteni.

Az óriási helyet igénylő és nehezen mozgó léghajó kikötése nagy nehézségekkel jár és hosszabb légi uton rengeteg időt kellene fecsérelni arra, hogy a hajót minden állomáson földre hozzák, kikössék és újból elengedjék. A

jövőben mindez elmaradhat, ha a léghajó maga helyett repülőgépekkel küldi földre az utasokat és a rakományt és nyugodtan tovább halad, míg a gépek a földön új utasokat vesznek fel és anyahajójuk nyomába eredve, újból kikötnék rajta. A léghajó ezen a módon bármikor kicserélheti utasait és postáit, anélkül, hogy utját félbe kellene szakítania. A világ első légi erődjé — hír szerint — még ezen a nyáron elindul próbatúrára.

A Bocskay-rádió körül

Kaptuk és közöljük a következő nyilatkozatot:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Debreceni Független Ujság” f. hó 5-én kelt „Sem a közönségre, sem a rádiókereskedőkre nem előnyös a világiatási vállalat rádióakciója” című közleményre a közönség újbóli megnyugtatóására kénytelen vagyok röviden a következőket válaszolni:

1. Újból állítom, hogy a forgalomba hozott „Bocskay” 2+1 lámpás rádiókészülék a szakértők véleménye szerint a rádiótechnika mai állása mellett egyike a legjobb készülékeknek, mellyel a Budapest leadót kifogástalanul és kedvező légköri viszonyok mellett néhány külföldi államot is kellő hangerővel lehet fogni.

2. A készülék eladási ára a megtartott versenytárgyalás adatai szerint — a készülék komolyságára való figyelemmel — a lehető legminimálisabb, mert vállalatunk igyekezett a forgalombahozatal költségeit a legalacsonyabban megállapítani.

Miért becses a magyarnak az Excelsior harisnya ?

Mert dicséri a magyar ipar fejlettségét és a magyar munkáskéz alkotását.

3. Újból állítom, hogy a készülékkel 12 hónapi jótállás jár, mert a kötlel mellékletét képező eladási feltételekben ez benne van. Tehát minden olyan hibáért, mely rossz munkából, vagy rossz anyagból áll elő, a gyár felelősséggel tartozik. A kötlel azon kikötése, hogy a készülék hiba esetén díjmentesen beszállítandó, ugy értelmesebb, hogy a fél a hibás készüléket tartozik „díjmentesen” azon kereskedőhöz bevinni, ahonnan a készüléket kapta. Ha a készülék az ólomzár felbontása nélkül megjavítható, akkor azt a kereskedő díjmentesen tartozik megjavítani, egyéb esetekben a keres-

kedő a készüléket tartozik beadni a világiatási vállalatához és helyette a kijavítás tartamára egy díjmentes készüléket adni a félnek.

Ne aggassa a közönséget a szerződésnek azon kitétele, hogy a készüléket 8 nap alatt kell átvenni, mert ahhoz nem kell szakértelem azt megállapítani, hogy jól vagy rosszul lehet-e hallani a budapesti beszédet vagy zenét. Ha 8 napig jól fog „szólni” a készülék, akkor az renben van, ha rosszul fog működni, akkor a kereskedőnek viszsza kell venni kijavítás vagy kicserélés végett.

A 8 napos átvételi kötelezettség egyébként is kereskedelmi uzus.

A kötlelül egyéb kitételei is olyanok, melyek a pontosan fizető közönséget egyáltalában nem érdekelhetik, mert — hála Istennek — van független bíróság, mely a jogszokásokkal ellentétben álló kikötéseket úgy sem fogja honorálni és jogtalan követelésekkel szemben kellő védelmet biztosít.

4. A rádiókereskedők megnyugtatóására újból állítom, hogy ezidő szerint csak 5 és nem 57 villamos szerelómester foglalkozik részben rádióeladással is. Az a körülmény, hogy a kereskedők a villamos szerelőket is bevonták az akvizíciós munkába, csak öröndetes, mert ezek jobban értenek a rokonszakmához, mint a teljesen laikus emberek.

5. Megnyugtathatom azokat a rádiógyárosokat is, akik a jövőben esetleg jobb és olcsóbb készüléket fognak tudni gyártani, hogy ne féljenek a mi akciónktól, mert mi, illetve a kereskedők vételkényszer

Miért olcsó az Excelsior harisnya ?

Mert a gyár közvetlenül saját Harisnyaháza útján juttatja el a fogyasztóhoz.

nélkül ajánlják a „Bocskay”-t megvételre.

6. Végül ne fájjon a „Független

Debrecen szenzációja az Excelsior Harisnyagyár most megnyit

HARISNYAHÁZA, Piac ucca 46.

A gyárból egyenesen a fogyasztóhoz!

Ujság" cikkiró urának a mi fejünk, mert a világitási vállalat megtudja és megfogja védeni érdekeit bármilyen körülmények között is.

Miután nem hivatásunk meddő hírlapi polemikákat folytatni, jelen felvilágosító soraimmal az ügyet magam részéről befejeztek nyilvánítom azzal, hogy a rádióvevőközönségnek mindenkor ezentul is készséggel állunk rendelkezésére.

Fogadjon igen tisztelt szerkesztő ur fenti soraim közléséért köszönetemet.

Maradok teljes tisztelettel

Rimanóczy Béla

a világitási vállalat igazgatója.

Miután a meddő vitáknak a fenntebb aposztrofált cikkiró sem barátja, kénytelen leszögezni a vita végső megállapításául:

Ad 1., 2. A nyilatkozat olyan állításokkal száll vitába, amelyeket nem is tettünk.

Ad 3. Örvendetes meglepetéssel halljuk, hogy vannak a kötlevel mellékletét képező eladási feltételek is. Jogászai megfontolás tárgya, hogy per s vita esetén mi lesz érvényes, a kötlevel, vagy a kötlevel mellékletét képező eladási feltétel, amelyre a kötlevelben utalás nem történik? Szerintem a kötlevel.

Ad 4., 5. Mások nevében nem nyilatkozhatunk.

Ad 6. Mások feje nekünk sohasem fáj, a mi fejünk fáj másokért, mások baja miatt, a debreceni kereskedelem és közönség érdekeiért, melyeknek sohasem szűnünk meg őrtállója lenni.

Vásárok sorrendje

Augusztus 6-án: Balatonfőknáj, Berettyóújfalú, Csabrendek (sertésvásár nincs), Gyöngyös, Kecskemét, Ónod, Somogyvár (sertésvásár nincs), Tiszafüred. Állatvásár: Cellőmők, Kiskomárom (sertésvásár nincs). Marha- és kirakodóvásár: Nagycsákány.

Augusztus 7-én: Derecske, Süsköd, Velence. Sertésvásár: Aszód. Sertés- és kirakodóvásár: Buj. Állatvásár: Gyöngyös. Kirakodóvásár: Kecskemét.

Augusztus 8-án: Sertésvásár: Debrecen.

Augusztus 9-én: Abádszalók. Ló- és kirakodóvásár: Debrecen.

Augusztus 10-én: Bő (sertésvásár nincs), Dömsöd, Érke, Izsák, Kenderes, Kerta (sertésvásár nincs), Magyarkeszi (sertésvásár nincs), Mándok, Mekényes (sertésvásár nincs), Nagyberki (sertésvásár nincs), Nova (sertésvásár nincs), Órkény, Pápóc, Pécsvárad, Putnok, Rakamaz, Sárkeresztúr, Sárosd, Sellye, Siklós, Szentdienes, Tolna, Üllő, Vasvár (sertésvásár nincs), Veszprém. Állatvásár: Kalocsa, Debrecen. Marha- és kirakodóvásár: Nagykapornok, Szt.györgyvölgy. — Kirakodóvásár: Rajka.

Augusztus 11-én: Gönc, Kaposmérő (sertésvásár nincs), Kerkaszentmiklós (sertésvásár nincs), Mihályi, Regöly (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Kalocsa, Debrecen. Állatvásár: Solt.

Augusztus 12-én: Balmazújváros, Nagykönyi (sertésvásár nincs), Székesfehérvár. Állatvásár: Csorna. Kirakodóvásár: Solt.

Ma csütörtökön újból féláru előadást rendez a Kert-mozi a „Vége a dalnak“ című ragyogó slágerfilmből

Bolváry Géza nagysikerű hangos filmje, a 11 felvonásos „Vége a dalnak“ igen nagy sikert aratott szerdán a Kert-moziban. A közönség valósággal megröhamozta a mozit és több százan nem tudtak jegyhez jutni. A mozi igazgatósága tekintettel a röpriz iránti nagy ér-

deklódésre, csütörtökön is félháru előadásban adja a slágerfilmet, melyet ugyilátszik még egyszer meg akar nézni mindenki Debrecenben.

A féláru jegy váltására jogosító szelvényt itt adjuk:

Debreceni Független Ujság

FELARU JEGY

váltására jogosító szelvény

1 SZEMELY RESZERE

a Vígsház-mozgó aug. 6-iki bármelyik előadására.

Debreceni Független Ujság

FÉLARU JEGY

váltására jogosító szelvény

1 SZEMELY RESZERE

a Vígsház-mozgó aug. 6-iki bármelyik előadására.

Hilja Parssinen,

aki az első női képviselő volt Európában – egyenesen azért jött Debrecenbe, hogy a Hortobágyot és a délibábot lássa

A pesti gyors hat óra után pár perccel berobog a pályaudvarra. A fülkeajtók csapódnak, ömlik a tömeg. Az egyik fülke ablakán mosolygós hölgy könyököl. Tiszta kék szemekkel kíváncsian néz körül, aztán eljön az ablaktól és leszáll a kocsiból a kíséretében levő urakkal együtt.

A mosolygós kékszemű, utiruhás hölgy Hilja Parssinen képviselő, aki a bécsi és pesti nőkongresszus után, mint turista jött Debrecenbe

Györki Imre dr., Peyer Károly képviselők és Szakasits Árpád társaságában.

A képviselőnek este pártterkezetük van, készülnek a városba. Hilja Parssinen a pályaudvaron marad: naiv kíváncsisággal, valami furcsa romantikára számítva azonnal tovább akar utazni a Hortobágyra.

— Hilja Parssinen volt az első nő, aki Európában parlamentben helyet foglalhatott

— mondja dr. Györki Imre. — Finnországban 1907-ben választot-

ták be a parlamentbe szocialista programmal és azóta állandóan egyik legkiválóbb tagja Finnország politikai és kulturális életének.

— Mikor hallott először a Hortobágyról és hogy jutott eszébe, hogy oda kiránduljon? — kérdezzük az érdekes külföldi vendéget.

— Bécsben egy menetjegyirodában láttam néhány fényképet. Csikósokat láttam az egyik képen lovon vad hajszában. És láttam egy csodálatos naplementét, táborúz körül ültek pásztorok. Ez a kép olyan szomorú volt, úgy megkaptam a fantáziámat és a szívemet, hogy akkor rögtön elhatároztam: a pesti kongresszus után, ha csak lehetséges, lerándulok a Hortobágyra. Nagy nosztalgias vágy volt ez a pusztán és a csönd után. Sokat dolgozom, sokat utazom kongresszusokra, konferenciákra, folyton viták, zaj, emberek, munka! Szeretném látni, milyen a csönd egy nagy pusztán és milyen lehet egy igazi Fata Morgana.

Hangja elcsendesül, egy kicsit az az érzés, mintha verset mondana. Amikor ezt megmondjuk neki,

elneveti magát.

— A poézis örökké kiütözik az emberen, ha csak egy kicsi köze is van hozzá. Verseket írok és novellákat. Ez az egyedüli szórakozásom. Ez az egyedüli narkózis, amit megengedhetek magamnak.

Nálunk a képviselő azonkívül, hogy a parlamentben ül és hogy kerületével szoros kapcsolata van és érintéz egyes ügyes-bajos dolgot, külön beosztott munkát végez, külön hatáskörrel, úgy, mint egy magasabb miniszteri hivatalnok.

— Milyen a dolgozó nő helyzete Önöknél?

— A nő és különösen a dolgozó nő teljesen egyenrangú Finnországban a dolgozó férfivel. A női munkaerőt éppen olyan jól fizetik, mint a férfi munkást. Az egyetem telve van lányokkal. Irodákban, műhelyekben, orvosi rendelőkben, gyárak mérnöki asztalánál mindenütt találkozhat nőekkel.

— Ön az egyetlen finn női politikus?

— Dehogyan — hangzik nevetve a válasz. — Volt parlamenti év, hogy 25 női képviselő dolgozott a férfi képviselőkkel együtt. Szabad, felvilágosodott állam Finnország. Gondolja csak el, 1907-ben nálunk minden nőnek szavazati joga volt. Egyik ur figyelmezteti Hilja Parssinent, hogy ideje lesz a hortobágyi kisvasutba beszállni.

— Kisvasut? — kérdezi kíváncsian. — Ez valami új, a Hortobágyra nem rendes vasut megy?

— És mintha egy kicsit meg lenne ijedve, hogy a romantikus kirándulás mindjárt valami nagy kényelmetlenséggel kezdődik.

Sietve nyugtatjuk meg, hogy rendes, kényelmes vasut jár a Hortobágyra és kint a csárdában mindennel el fogják látni.

— Nem, azt nem is akarom — tiltakozik —, a világért sem akarok hotelt és kényelmet.

Páztortüzet akarok látni és a földön aludni egy kunyhóban.

Holnap hajnalban kelek és, hogyan is mondják Önök, mi is az, amit a Hortobágyon lát az idegen?

— Délibáb — mondja az egyik ur.

— Igen, délibáb — mondja tapolva, kedves, rossz magyarsággal. — Kérem, három napig voltam Budapesten és ki tudom mondani; jaj nagyon nehéz, várjon csak, a retikülömben fel van írva.

Kinyitja a retiküljét s a jegyzőkönyvből hangosan felolvassa: délibáb.

A vonat füttyül, be kell szállni. — Nem lenne kedve velem kirándulni a Hortobágyra? — kérdi gyorsan. — Tudja, azért mégis, a pusztán egyedül...

Nem, ne féljen, nyugtatjuk meg, ez ugyan igazi pusztán, nem külön idegenforgalmi kuriózumnak készíttve, mint a párisi álapacstanyák; de azért még senkinek semmi baja sem történt ott.

A vonat indul a Hortobágy felé. A kedves, finom arc kihajlik a vonat ablakon. Integtet. Indulunk befelé a városba és észre sem veszem, hogy úgy, mint iskoláskoromban drukkolok: a szimpatikus Hilja Parssinen ne csalódjon a Hortobágyban, ne legyen kemény az ágya a csárdában és el ne rontsa a vegetarius koszthoz szokott gyomrát a tejfölös turós csusza.

H. Farkas Ilona.

Hilja Parssinen finn képviselő Debrecenben. Balról jobbra Szakasits Árpád, Gottfried Beyeler, Hilja Parssinen, Peyer Károly, dr. Györki Imre

161 millió dollárnyi alkoholt és gyémántot csempészték Amerikába 1930-ban

Washington, augusztus 5. A hivatalos statisztikai kimutatók az Egyesült Államok ugynevezett láthatatlan külkereskedelmi mérlegéről szintén a gazdasági depresszió tükrözik vissza. Ez a láthatatlan külkereskedelmi mérleg arra a kereskedelmi s részben csempészforgalomra vonatkozik, amely tételek a rendes külkereskedelmi mérlegben nem szerepelnek. 1930-ban a mérleg teljes összege 17.040 millió dolláros forgalmat tüntet fel, 3145 millió dollárral kevesebbet, mint 1929-ben.

A láthatatlan külkereskedelmi mérleg tartozik oldalán tehát a behozatali tételeknél, amelyek — így mondja a hivatalos statisztika — elnézésből nem szerepelnek a rendes külkereskedelmi mérlegben, 171 millió dollár rug a be-csempésztett alkohol, gyémántok és kábítószer értéke. Az amerikai turisták ebben az évben 811 millió dollárt vittek ki külföldre, előző évben 868 milliót, míg a külföldi turisták az Egyesült Államokba mindössze 171 millió dollárt költöttek el.

A dinnye vasuti fuvardíjának mérséklése

A tiszántúli mezőgazdasági kamara sürgős felterjesztésben előírt kérelmére a kereskedelemügyi miniszter a dinnye vasuti fuvardíját október 15-éig a belforgalomban minden állomásra 20 százalékkal leszállította s egyidejűleg rendelkezett, hogy az államvasutak igazgatósága rendelkezését azonnal érvényesítse.

A dinnye és minden gyümölcs értékesítésének megkönnyítése végett a tiszántúli mezőgazdasági kamara felhívja a dinnyetermesztő gazdákat és mindazokat, akik bármilyen gyümölcssterméllyel rendelkeznek, hogy termésüknek részben belföldi, részben a minőség kiválósága szerint külföldi értékesítésnek megkönnyítése céljából azonnal jelentsék be a pontos hely és cím megjelölésével termésük fajtaját, mennyiségét a tiszántúli mezőgazdasági kamara kertészeti cszáltyához, Debrecen, Hunyadi u. 5. sz. alatt.

Akinél, vagy ahol egy környéken többeknél nagyobb mennyiségű gyümölcssterméllyel kerülhet eladásra, oda szakképzett csomagoló ládákkal és csomagoló anyaggal együtt fognak kiszállani és a gyümölcsöt helyben veszik át; a kisebb mennyiségeket maguk a termelők adják vasutra. Minden gyümölcs a legjobb árt elérhető időben lesz értékesítve. A termelőt a bejelentés után azonnal tájékoztatja a Kamara.

Uj cipőüzlet

Női cipő P 4.80-tól
Férfi cipő „ 8.—től
Gyermek cipő „ 2.—től
Iskola cipő „ 4.—től

Tekintse meg kirakatomat!
Olcsó szabott árak!

Sas ucca 2.

Tűz a szikgáti gazdaságban

Szerdán délben a város szikgáti gazdaságában tűz támadt és egy kazal szalma lobogó lánggal égni kezdett. A cselédség és a gazdaságban dolgozó munkások megkísérelték a tűz oltását, de nem tudtak gátat vetni a tűz terjedésének.

Telefonon értesítették a tűzoltókat, akik *Rehák* Tamás parancsnok

vezetésével egy autófecskendővel kirobortak és néhány órai munka után eloltották a tüzet. A szalmakazal, melyben 384 árpakereszt szalmája volt összehordva, a tűz martaléka lett. A kár 350 pengő.

A tűz keletkezésének okát nem tudták megállapítani.

A kereskedelmi és iparkamarák a pengőforgalom felszabadításáért

Budapest, aug. 5. Az ország kereskedelmi és iparkamaráinak elnökei és főtitkárai dr. *Eber* Antal, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnökének elnöklété alatt ma értekezletet tartottak, amely a kereskedelemnek és iparnak az átmeneti intézkedések és szükségrendeletek által igen súlyos helyzetével foglalkozott. Az elnöki megnyitó után az egyes kamarák képviselői vázolták azokat a rendkívüli nehézségeket és bajokat, amelyek a pénz-

forgalmat korlátozó rendeletek az országban előidézték. Az értekezlet eredményeként az az egyhangú vélemény alakult ki, hogy a pengőforgalom mielőbb teljesen felszabadítandó, mert a közgazdasági élet inkább képes elviselni azokat a zökkenőket és esetleges áldozatokat, amelyeket a szabad pengőforgalomra való áttérés jelent, mintsem tovább szenvedje a forgalom megkötöttsége következtében előállott mai helyzetet.

Meg akarják szervezni Debrecenben is a postagalambtenyésztést

A napokban lezajlott nagyszerű postagalamb verseny iránt a közönség részéről mutatott páratlan és meleg érdeklődés, melyet a megjelent német és budapesti vendégek is dicséretesen értékelték, arra indította a debreceni egyesület vezetőségét, hogy Debrecenben is megkísérelje e kedves és nemes célt szolgáló állatok minél nagyobb körben leendő tenyésztését. Mert a németek által most Debrecenben megvalósított távolsági röpverseny is igazolta azt a nagy és felbecsülhetetlen jelentőséget, mely a postagalambok minél nagyobb tenyésztéséhez nemzeti szempontból fűződik. E fontos érdek mellett azonban magának a tenyésztőnek is kellemes és érdekes szórakozást nyújthatnak, ha kellő gondossággal és tervszerű trenirozással minél teljesebb versenyképességet biztosít. A postagalambok tartása nem igényel nagy költséget, mert ezek a különös képességgel megáldott hasznos állatok igénytelenek, ha kell, még a napi élelmüket is megkeresik a mezőkön. Eme célokat megvalósítandó

a debreceni egyesület készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére és töle telhetőleg igyekszik azon, hogy tenyésztéssel foglalkozni kívánók részére részben díjtalanul, részben kedvezményes áron bocsásson rendelkezésére tenyésztőrzseket és általában az utbagazításokat megadja, ha az egyesületbe belépnek és évi 3 pengő tagsági díjat megfizetik.

Az érdeklődők s főleg azok, kik a postagalambok tenyésztésével foglalkozni kívánnak, forduljanak a Kassa uton lévő hradószázadnál *Róza* s a *Károly* századoshoz, vagy *Csapó* László egyesületi elnökhöz, kik a legmesszebbmenőleg arra törekednek, hogy a postagalambok tenyésztésével minél többen foglalkozhassanak, így fokozatosan megvalósítható legyen egy jól kiképzett debreceni galambsereg felállítása és hogy ezzel közelebb juthassunk azon lehetőséghez, melyet a németek annyi lelkesedéssel és hazafias érzéssel valósítottak meg és mutattak be most Debrecenben.

A tébolydába került egy anya, aki megölte a nagybeteg lányát, mert nem tudta nézni szenvedéseit

Anyám szurj sziven, váltsál meg a szenvedéseimtől! — kérlette a betegségtől gyötört leány az anyját, aki zavart lelkiállapotban tövig döfte a kését leánya mellébe.

Megrendítő családi tragédia történt tavaly szeptemberben a pestmegyei Diószadon. Özvegy *Krizsa* Jánosné,

a falu egyik legmódosabb gazdálkodójának leánya súlyos betegségbe esett.

A leány valami téli mulatságon meghűlt, a torka kezdett fájni és mikor orvost hívtak, kiderült, hogy a nagyon lázas lány mandulagyulladásban szenved. Ebből a be-

tegségből származott azután a még fájdalmasabb sokizületi csuza, ami hetekre ágyba döntötte az azelőtt egészséges, fiatal teremtet.

A hetek, sőt hónapok óta tartó mozdulatlan fekvéstől a leány tudóbajt kapott.

Már mindenképpen menthetetlennek látszott és emellett elviselhetetlen kínjai voltak. Édesanyja, aki aggodó szeretettel csüngött a leányán és önfeláldozóan ápolta gyer-

mekét, napról-napra jobban megtört, idegei lassan felmondták a szolgálatot és már-már

az a veszedelem fenyegetett, hogy leánya betegségére előbb-utóbb rámege az édesanya is.

Hónapokig tartott ez az állapot, mikor tavaly szeptemberben az egyik éjszaka özvegy

Krizsa Jánosné arra ébredt, hogy leánya sikongatott és örjöngő fájdalomról panaszkodott.

Mikor a leány meglátta édesanyját, szivettépő hangon kérlelte:

— Anyám, ide szurj! — és a szivére mutatott. — Végezz velem, váltsál meg a szenvedéseimtől...

A szerencsétlen asszony pillanynyi megzavart állapotában már azt sem tudta, hogy mit csinál. Kiszaladt a konyhába, nagy, hosszú konyhakéssel tért vissza és

idegeiben teljesen összeroppanva, megzavarodottan, belevágta a kését leánya mellébe.

Utána kirohant az éjszakába és sikongva futotta be a falu uccáit:

— Jaj, végem van! Meggyilkoltam a lányomat! Leszurtam az édes lányomat! Végem van!

Az emberek összefutottak, nagy nehezen lefoglalták az örjöngő asszonyt és csak azután jutott eszükbe, hogy hazaszaladjanak *Krizsáék* portájára, ahol döbbenetes látványt fogadta őket.

Az ágyban feküdt vérbefagyva a szép *Krizsa Erzsébet*, az özvegyasszony egyetlen lánya. Segíteni nem lehetett rajta. A kését éppen a szive közepét járta át.

Az édesanya pedig ott vonaglott, szinte élettelenül, egyetlen leányának halottas ágya mellett. Szörnyű fájdalmában órákig nem tudott észhez térni. Hajnal felé járt az idő, amikor az orvos segítségével úgy, ahogy eszméletre térítették a szerencsétlen asszonyt. A csendöröknek zokogva mondogta el és egyik ájulásból a másikba esett, az éjjeli tragédiát. Azonnal őrizetbe vették, majd megindult ellene az eljárás szándékos emberölés címén. Özvegy *Krizsa* Jánosné csakhamar felkerült a pestvidéki ügyészség fogházába, ahol *Dániel* Sándor dr. védő beadványára a vizsgálóbíró elrendelte elmebeli állapotának megvizsgálását és úgy intézkedett, hogy a megfigyelés tartamára a szerencsétlen asszonyt helyezték el az egyik zárt intézetben. A hónapokig tartó megfigyelésnek azután az lett az eredménye, hogy

az orvosszakértők megállapították özv. *Krizsa* Jánosné beszámíthatatlanságát.

A leányáért való aggodó szeretet és a hónapokig tartó éjjel-nappal való ápolás teljesen felőrölte az asszony idegeit. Ennek pedig az lett a következménye, hogy beszámíthatatlan állapotban, megzavart elmével követte el szörnyű tettét. — Lelki egyensúlyát azóta sem nyerte vissza és

a buskomorságnak olyan mértéke vett rajta erőt, hogy a zárt intézetben való további ápolása mindenképpen megokolt.

Az orvosi szakvélemény beérkezése után özv. *Krizsa* Jánosné ellen megszüntették a további eljárást és a bíróság elrendelte zárt intézetben való ápolását.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

telefonszámai:

Kiadóhivatal 18
 Fiókiadóhivatal és kölcsön-
 könyvtár 5-75
 Szerkesztőség nappal 19-20
 Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Előfizetőinkhez

Tekintettel arra, hogy a lap előállítására tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékot sürgősen beküldeni sziveskedjenek. — Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel:
 a KIADÓHIVATAL.

475,000 FONT ÉRTÉKŰ ARANYAT VETT AZ ANGOL BANK.

London, aug. 5. Az angol bank 475,000 font értékű aranyat vett. 770,000 sovereignt szabadított fel, 29,733 font értékű aranyrudat adott el és 27,000 sovereignre adott kivitelit engedélyt. A bank mai aranyvásárlását a piac rejtélyesnek találja. Azt hiszik, hogy a vétel tárgya részben a Délafrikából érkező és Franciaország részéről már előzőleg megvett arany, amelyet most újabb eladtak. A délafrikai aranyszállítmányból csak 80,000 font érték került piacra, amelyet India és a kereskedelem vásárolt meg 83/11.1/4 áron.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Hazánkban derült és száraz az idő. Csak egy-két helyen volt tegnap esőnyom. A hőmérséklet tegnap az Alföldön meghaladta a 30 fokot. Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Jobbára derült, igen meleg idő.

— **Az utolsó minisztertanács Brüning római útja előtt.** A birodalmi kormány tagjai ma tartották az utolsó minisztertanácsot Brüning birodalmi kancellár elutazása előtt. A minisztertanács a római látogatás megvitatásán kívül főleg gazdasági kérdésekkel foglalkozott. Lényegesebb jelentőségű határozatot nem hoztak. A tanácskozást nyomban a birodalmi kancellár visszaérkezése után, valószínűleg már hétfőn folytatják. A kormány tanácskozásainak előterében az ár és kartellpolitika, továbbá a bér- és lakbér kérdések állanak.

— **Antalfy Gyula meghalt.** Antalfy Gyula, az ismert sportáru kereskedő egy heti szenvedés után szerdán reggel meghalt. Az erős szervezettü 51 éves ember hashártyagyulladással dőlt ágyának, majd mellhártyagyulladással komplikálódott betegsége, amely kioltotta életét. A közbeesésben állott kereskedő váratlan halála széles körben keltett mély részvétet. Az elhunyt kereskedő temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából.

— **Néha jó, ha a rokon nagyon messze lakik.** Londonból jelentik: A napokban kellett volna kivégezni William Ryder gyilkost. Ugyiszólván az utolsó pillanatban haladékot kért a gyilkos, mert értesítést kapott, hogy egy rokona Indiából elindult Anglia felé csak azért, hogy elbucszhasson tőle. A halálraítelt megkapta a haladékot.

— **20,000 kiutasítás az Egyesült Államokból.** A munkaügyi miniszter kijelentette, hogy az év folyamán az Egyesült Államokból 20,600 idegent utasítanak ki. Véleménye szerint ehhez nagyban hozzájárul majd azoknak az idegeneknek száma, akik önként távoznak el az Egyesült Államok területéről, ez pedig nagy mértékben ellensúlyozza majd a bevándorlókat, akiknek száma ez évben nem haladta meg az 50,000-et.

— **Kincstári váltókat bocsátott ki a Birodalmi Bank.** Berlinből jelentik: Hír szerint a Birodalmi Bank kisebb összegű, november 5-iki lejáratú bírói kincstári váltót bocsátott ki. Azok a bankok, amelyek nagyobb pénzkészlet fellett rendelkeznek, a hivatalos 15 százalékos kamatlábon az egész összeget átvették. A váltó kibocsátására az állam, a rendelkezésre álló 400 millió márka kincstári váltókra megállapított keretet kihasználta úgy, hogy újabb kibocsátás egyelőre nem jöhet szóba.

— **Legszébb családi képek, gyermek és menyasszonyi felvételek készülnek Liener Béla fényképész Csapó ucca 1. szám alatti műtermében.**

— **Bonyodalom a párisi jugoszláv követ kakasa miatt.** Párisból jelentik: Komoly diplomáciai és jogi bonyodalmak támadtak a franciaországi jugoszláv követ kakasa miatt. A kakas a Place Thiers-i követségi palota kertjében lakik és kora hajnalban kukorékolni kezd. A környékbeli házak lakói hetek óta nem tudnak aludni a diplomáciai kakastól. Megkérték a követet, hogy a kakast tiltsa el a kukorékolástól, zárja el, vágja le, tegye a pincébe, vagy küldje haza Jugoszláviába. A követ azonban továbbra is ragaszkodott a kakashoz. Végül a lakók feljelentették a követet csendháborításért. A bíróság kimondta, hogy a követség kertje jugoszláv területnek számít és a francia hatóságok nem avatkozhatnak bele abba, hogy egy jugoszláv kakas jugoszláv területen kukorékoljon.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG.

— **Az öngyilkos lelőtte azt, aki meg akarta akadályozni az öngyilkosságot.** Székesfehérvárról írják: Székesfehérvár közelében Szentgyörgy községben megrendítő gyilkosság és öngyilkosság történt. — Fleischhacker Gusztáv tizennyolc éves legény, akin a falubeliek már hetek óta észrevették a buskmorságot, szomszédjának vadászfegyverrel agyon akarta magát löni. A szomszéd lakásának ablakából meglátta a fiatal embert, amint éppen megtöltötte a fegyvert és rákiáltott, hogy ne csináljon ostobaságot. — Fleischhacker Gusztáv erre a fegyverrel együtt kirohant a házból. A szomszéd utána futott. Már majdnem utólérte a fiatal legényt, amikor az hirtelen megfordult és rálőtt üldözőjére. Szomszédja, aki meg akarta akadályozni az öngyilkosságot, holtan esett össze. Fleischhacker ezután maga ellen fordította a vadászfegyvert és szívenlőtte magát. A kettős tragédia az egész környéken nagy részvétet keltett.

— **Elindult a Do X.** Rio de Janeiroból jelentik: A Do X. német óriási repülőgép ma 6.30 órakor utrakelt az Egyesült Államok felé.

— **A város megváltja páholyát a Kamaraszínház csütörtöki jubileumára.** A Debreceni Színpártoló Egyesület azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy az Országos Kamaraszínház csütörtök este tartandó, 3000-ik, ünnepi diszeiadására váltsa meg páholyát. A városi tanács mai értekezletén dr. Vargha Elemér h. polgármester intézkedett a páholy megváltása iránt s a jubileumra kiküldte a város megbízottját.

— **A diadalmas új tánc: a bolíviai bangó.** Párisból jelentik: A táncantók szövetségének évi kongresszusán bemutatták az új szezon legfontosabb táncait. A legnagyobb népszerűsége a bolíviai bangó számíthat, amely mint neve is mutatja, közeli rokona a tangónak, csak egy kicsit vadabb. A másik új tánc a timbuktu two-step, amelyet a közepafrikai négerektől tanultak az angol táncmesterek. Ez még vadabb, mint a bangó.

— **Férfiúha szabászati tanfolyamot rendez ez évben is a Szabómunkások Szakegyesülete a Munkás Otthonban, e hó 10-én, hétfőn este 8 órai kezdettel.** A múlt évben rendezett jósikerű tanfolyamok biztos reményt nyujtanak arra, hogy az eredmény teljesen ki fogja elégíteni a hallgatók igényeit. Tandij 15 P, mely részletben is fizethető. Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt 10-12-ig, vagy hétfőn este ugyanott.

— **Repülőszerecséltenség áldozata lett a legjobb román katonai pilóta.** Bukarestből jelentik: A Prahova megyei Ciorani de Sus község közelében: egy katonai repülőgép lezuhant, két utasa szörnyethalt. Az egyik utas Popescu pilótafőhadnagy volt, a másik Marcel Perney francia katonatiszt. Popescu a legjobb román katonai pilóta hírében állott. — Perney a román légiflotta tanulmányozására néhány nappal ezelőtt érkezett Romániába.

— **Revolveres bankmerénylet.** Hagenowból jelentik: A mecklenburgi váltóbank itteni fiókjában két ismeretlen ember megtámadta a fiókvezetőt, akit revolveres fenyegetéssel arra kényszerítettek, hogy feltartott karokkal végignézze a rablást. A rablók elvitték a napi pénztár ezüst éremkészletét, továbbá 10 és 20 márkás bankókat. Az egész zsákmány összege kb. 1500 márkát tett ki. A fiókvezető megpróbálta az egyik rablót elfogni és sikerült is neki a rabló kezéből kiütni a revolvert és az illetőt földhöz vágni. Végül azonban mindkét rabló elmenekült egy kis vörös autó segítségével, amely a bank mögött várakozott rájuk.

— **Legszébb családi képek, gyermek és menyasszonyi felvételek készülnek Liener Béla fényképész Csapó ucca 1. szám alatti műtermében.**

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó

DEGENFELDTER 4. 67
 Pogyor Józsefné szül. Oláh Erzsébet életének 64. évében elhunyt. Temetése e hó 6-án délután lesz a Szent Anna kápolnából a római katolikus egyház szertartása szerint tartandó bejelentés után a Szent Anna uccai temetőbe.

— **Szívbetegeknek és érlelmeszedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít.** Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Legszébb családi képek, gyermek és menyasszonyi felvételek készülnek Liener Béla fényképész Csapó ucca 1. szám alatti műtermében.**

— **A jó szemüveg nemcsak a látás élességét fokozza, hanem növeli munkaképességét és megnyugtató idegeit.** Cserép Sándor látásérész, Piac ucca 21.

— **Excelsior harisnya minden alkalomra, minden minőségben, de mindig gyári árban.**

— **Az Excelsior gyár Harisnyaházában (Piac u. 46.) mindennemű harisnya gyári árban.**

CSÜTÖRTÖK, augusztus 6.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködik: Meszlényi Lili (ének) és Pázmán György (zongora). Zongorán kíséri Kazacsay Tibor.

9.30: Hírek.
 9.45: A hangverseny folytatása.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.
 12.05: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.

12.25: Hírek.
 12.35: A hangverseny folytatása.
 1: Pontos időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
 4: „Magyarok Ázsiában.” Halász Gyula előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.
 5: Magyar operarészletek. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.

6.15: „Falu Tamás novellái: 1. Sanyi. 2. A megfagyott gyermek. Felolvassa a szerző.

6.45: Hangverseny. Közreműködik: Sebők Stefi (ének), Vinkovich László (ének) és Baranyai Gyula (gordonka). Zongorán kíséri: Kazacsay Tibor.

8: „Falusi est.” (Három egyfelvonásos.) Rendező: Csanády György. 1. Somlay Károly: A bimbó. 2. Nyáry Andor: A cselédfogadás. 3. Csité Károly: Elment az én rózsám.

Utána kb. 9.15: Csorba Gyula és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban.

10.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 Majd: Gramofonhangverseny.

Külföld.

Bécs. 11.30: Zenekar. 1.15: Gramofon. 3.50: Gramofon. 4.50: Zenekar. 8.15: Gramofon. 9.15: Népdalok. 10.25: Zenekar.

Berlin. 5.25: Német népdalok. 5.45: Versek. 6.35: Olasz zene. 7.30: Gramofon. 8.30: Operett. 10.40: Táncczene.

Kassa. 11.30: Gramofon. 12.30: Déli zene. 2.30: Gramofon. 5: Hangverseny. 6.20: Gramofon. 7: Prága.

Prága. 11.30-2.10: Gramofon. 2.30: Délutáni zene. 8.10: Szimfonikus hangverseny.

Téli tüzelési anyag szükségletét előnyös vételünk folytán igen olcsón biztosíthatja
Fülp és Prohászka cégnél
 Mester u. 28.
 Sejtát érdekében keresse fel még ma!

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

AZ ORSZÁGOS KAMARASZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

CSÜTÖRTÖK: Diszelőadás a Kamaraszínház háromszázadik előadása alkalmából. 1. Nyitány. 2. Üdvözlések. 3. A tavasz. Kamarajáték. 4. Minden jóra fordul. Tragikomédia.

PÉNTEK: Tartuffe, Vigjáték.
SZOMBAT: Válás után, Bohózat.
VASÁRNAP délután: A doktor ur. Bohózat. — Este: A fruska. Vigjáték, Bucsuelőadás.

Alapi Nándor: Vándorlásunk. III. kötet, Alapi Nándor, az Országos Kamaraszínház kitűnő igazgatója minden ezredik előadás jubileumára kiadott egy könyvet, amelynek most, a harmadik jubileumon már harmadik kötete látott napvilágot. A kötet érdekesen festi meg a Kamaraszínház bolyongó útját s képet ad nemcsak az igyekezetről, amely komoly célok felé hajtja a staggione igazgatóját és társulatát, hanem arról az eredményről is, amelyet szép munkájuk elért. A vidék és a főváros néhány kitűnő tollírója, sok közéleti nagyság is irta a kötetbe, amely igazán megérdemli az érdeklődést. A kötetet, amelynek címlapját B. Kokas Klára festőművész szép, kétszínnyomas rajza ékesíti, a Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai Rt. állította ki, igen szép kivitelben, szép klisékkel dusan illusztrálva. Részletes ismertetésére még visszatérünk.

Szörmebundák kijávitását átalakítását olcsón vállalom a nyár folyamán és bundák, prémbőrök nagyválasztékban KÖVÁRY szűcs mester, József klr. herceg ucca 3. szám

MOZI

MAROS VIZE FOLYIK CSENDESEN...

Ma utoljára!

Előadások: 5, 7 és 9 órákor.

Jegyelővétel állandóan! Félhelyárak!

SPORT

Az Egyetértés FC összes játékosai ma este fél 7 órára a villanygyári pályán a tréningre okvetlen jelenjenek meg, mert a meg nem jelenőt meg fogom büntetni. Beneda intéző.

KÖZGAZDASÁG

Ujból esett a tengeri és a zab ára.

Határidőzlet: A forgalom szünetel.

A készruizlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 8.60—9.10, 78 kg 8.75—9.25, 79 kg 8.90—9.40, 80 kg 9.00—9.50, ftiszai 77 kg 8.30—8.60, 78 kg 8.45—8.75, 79 kg 8.60—8.90, 80 kg 8.70—9.00, fejérm., dtuli 77 kg 8.50—8.80, 78 kg 8.65—8.95, 79 kg 8.80—9.10, 80 kg 8.90—9.20, pestv., bácskai 77 kg 8.40—8.70, 78 kg 8.55—8.85, 79 kg 8.70—9.00, 80 kg 8.80—9.10. **Rozs:** pestv. 8.00—8.15, egyéb rozs 8.00—8.15, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 13.75—14.25, zab I. 17.50—17.75, zab II. 17.00—17.25, ti. tengeri —, egyéb teng. 13.70—13.90, korpa 10.00—10.50, 8-as liszt 16.75—17.25, repce 20.00—20.50, biborhere 29—31, szöszös búkköny 27—29, lenmag I. 23.50—24.00, lenmag II. 21.50—22.00, kék

mák 69—71, Vikt. borsó 19—22, expr. borsó 16—18, lencse, kis 24—28, lencse, nagy 34—40.

Terményfőzse-zárlat.

Csikágó, augusztus 5.

Buza:

Szeptember	48.50—48.625
December	52.25—52.375
Március	55
Május	57.25—57.125

Tengeri:

Szeptember	51.25
December	42
Március	44.25
Május	46.25

Zab:

Szeptember	21.75
December	23.625
Március	—
Május	26.50

Rozs:

Szeptember	34
December	37.875
Március	39.75
Május	42

Liverpool, augusztus 5.

Buza: október 3/9 1/2, december 3/11, 5/8, március 4/1 3/4.

Valutaárfolyamok.

Valutaárfolyamok: Angol font (1 font) 27.70—28.00, belga (100 b.) 79.30—80.10, cseh kor. (100 cseh kor.) 16.94—17.10, dán kor. (100 dán kor.) 152.40—153.40, dinár (100 dinár) 10.10—10.20, dollár (100 dollár) 571.25—576.25, francia frank (100 fr.) 22.60—23.00, hollandi frt. (100 frt.) 229.70—231.00, lengyel zloty (100 zl.) 63.65—64.25, lei (100 lei) 3.40—3.45, leva (100 leva) 4.10—4.18, lira (100 lira) 29.80—30.20, ném. márka (100 m.) 135.00—136.20, norvég kor. (100 n. k.) 152.80—153.80, osztr. schil. (100 sch.) 80.05—80.75, svájci frank (100 fr.) 110.90—112.10, svéd kor. (100 sv. k.) 152.90—153.90.

Azonnal kiadó lakások:

Egy II. emeleti garszon lakás,

mely áll egy nagy szobából, előszoba és fürdőszobából

Egy III. emeleti uccai lakás,

mely áll 5 szobából, előszoba és fürdőszobából s minden más komforttal.

Valamennyi lakás központi fűtéssel. A házban személyfelvonó van, amely a lakók által ingyenes igénybe. Érdeklődni Piac ucca 34. könyvkereskedésben.

A Szahara fia

— REGÉNY. —

33

Írta: C. Louise Gerard.

Fordította: Vécsey Leó.

Amint Le Breton belépett, a leány felemelkedett karosszékéből és kutató pillantást vetett rá. Még sohasem látta a férfit ennyire gögősnak, mint e pillanatban. Arca szinte merev és kegyetlen vonalú volt. De valami elnyomott fájdalom húzódott meg mégis a tekintete mélyén.

Egyikük sem szólt egy szót sem, mignem a komornyik becsukta maga mögött az ajtót. Akkor Le Breton odalépett a leányhoz.

— Micsoda esztelenség ez? — kérdezte éles hangon s oda tartotta eléje a levelet. Megigérte, hogy a feleségem lesz s be kell váltania az ígértét! Nem tartozom azok közé az emberek közé, akiket olyan könnyen el lehet hajítani...

— Én hajítom el magát! — felelt Pansy. — Azt hiszem, hogy a levelemben elég világosan megmagyaráztam mindent!

— Magyarázat! Én nem magyarázatot jöttem, — vágott közbe Le Breton izzó türelmetlenséggel, — hanem azért, mert ragaszkodom ahhoz, hogy beváltsa ígértét...

— Ezt nem tehetem, — jelentette ki Pansy nyugodtan. Csak azt sajnálom, hogy egyáltalán összetalálkoztam velem, — tette hozzá aztán kis szomorúsággal hangjában. — Nem is tudom kifejezni, mennyire sajnálom! Tudja, hogy

gyűlölöm azt, ha valakinek fájdalmat kell okozni.

Mint aki megszedült, kábultan hallgatta a férfi a megsemmisítő szavakat, amikor egy európai nő azt mondja neki, hogy sajnálja, amiért belészeretett, még pedig olyan módon, ahogy még egy nőt sem szeretett életében. Ahogyan ő soha nem is álmodta, hogy lehet szeretni nőt, akinek kedvéért hajlandó lett volna megváltoztatni vallását és egész életmódját.

— De én nem tudok lemondani szabadságomról, — folytatta Pansy.

— Nem tudnék férjhez menni, jögom van arra, hogy megváltoztassam a szándékomat.

— Maga előre megfontolt szándékkal bolonddát tartott engem, — szólt közbe vadul a férfi.

— Nem igaz! — felelt Pansy és szíve összeszorult attól a fájdalomtól, ami a vadul figyelő tüzes szemek mélyéről sugárzott feléje. — Én mérhetetlenül szeretem magát, de annyira nem, hogy férjhez menjek magához.

— Azt hiszem, ez cseppet sem hízogó rám nézve — kiáltotta Le Breton nyersen.

Pansy gyengéden ráfektette a kezét a férfi karjára, enyhítő és vigasztalóan varázssos mozdulattal.

— Ne legyen olyan kegyetlen, Raoul. Próbálja meg az én nézőpontomból tekinteni a dolgokat. Én nem akartam igent mondani az elmúlt éjszaka sem, de amikor maga a karjaiban tartott és megcsókolt, nem tehettem másként.

Ez a gyöngéd érintés és az, hogy a nevét hallotta az ajkairól, megtörték a férfi nehéz haragját.

— És hogyha ismét a karjaimba venném és megcsókálnám, akkor ismét a régi lenne? — kérdezte megnyhülve.

— Most, ebben a józan napfényben ez sem változtatná meg szándékomat, — felelt szomorúan Pansy. Nappal olyan sok minden jár az ember eszébe. De az elmúlt éjszaka csak maga volt ott, Raoul.

A férfi föléje hajolt. Szoborszerű magas termetével valóban olyan királyi volt, aminő csak egy keleti szultán lehet.

— Adja nekem az éjszakákat Pansy — suttozta — és a nappalokat meghagyom magának.

— Oh, nem, nem tehetem! Mert nem telne bele sok idő és a nappalaimat is oda kellene adni. Van valami félelmetes magában, mint aki nem nyugszik meg addig, míg a győzelme nem teljes... de nagyon gyakran fog eszembe jutni az elmúlt éjszaka, — folytatta valami halk, rejtett vágyódással hangjában. — Az eljövendő napokon, amikor majd ezer és ezer mérföldnyi távolságra leszünk egymástól, az én zajos, napvilági pillangó életemben, ahol a legnagyobb a fény, lehangosabb a zene és a tetőpontján van a mulatozás, akkor hirtelen meg fogok torpanni egy percre valami némult fájdalommal a szívemben és el fogok tűnődni azon, vajjon hol lehet most az a tökéletes férfi, aki megcsókolt a Kanári szigetek pálmái alatt. És akkor azt

fogom mondani magamban: „Bizony, hogy ha a házasságra termett fajtából lennék, akkor hozzá mentem volna feleségül.” És husz év múlva, amikor már ez a mohó zaj majd lecsendesedik körülöttem, akkor azt fogom majd gondolni magamban, hogy bár mentem volna hozzá feleségül, mert soha nem fogok találkozni olyan emberrel, akit csak feleannyira is szeretni tudnék, mint ahogyan magát szerettem.

Mialatt beszélt, a férfi feszülten figyelte őt és vad tervek kovályogtak fejében.

— És én? Mit tegyek én? — kérdezte kétségbeesetten.

— Maga! Oh, már a következő évben egészen el fog felejteni. Sőt. Talán már a következő hónapban, — mondotta Pansy, kis szomorúsággal hangjában. — Az egyik lány épen annyit jelent a maga életében, mint a másik! Kis idő múlva azt fogja gondolni magában: „Micsoda ostoba módon belehabarodtam én abba a leányba, akivel a Kanári szigeteken találkoztam. Várjunk csak, mi is volt a neve? Viola, vagy Lilyan, vagy valami más ilyen buta virágnév, aki igent mondott nekem a holdfényben és visszavonta szavát a nappal józan világában. Jóságos Istenem! Csak neki köszönhetem, hogy most nem vagyok nő. Nősi! Nagyszerű, micsoda szerencsés megmenekülés! Mert ha ő engedett volna kérésemnek, akkor bizony most nem udvarolhatnék ilyen virágban más nőknek...”

(Folyt. köv.)

EGY APRÓHIRDETÉS 12 SZÓLÓ HARMÓNIA FILLÉR ÉS HOVSZERRE LÉNY BEOGOLJ LAPSAN JELENIK MIBŐ BINDEREN TOVÁBBI SZÓ 3 FILLÉR. VASTAGSÁGOSTÓVAL SZEDETT SZAVAR DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÖZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12 SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSRE FELADATÓR: FŐKIDÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UTI PIAC UCCA 49. SZÁM, FŐKIDÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT“-PÖRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL —

Ellátás

Iskolai fiuknak

kettőnek uccai szoba, esetleg ellátással, kiadó. Piac 38., első emelet, első ajtó. 707-d

Két

középiskolai tanuló teljes uri ellátást kap zsidó családnál. Cim a kiadóban. 709-d

Kerések

4 izr. iskolás gyermeket (fiu vagy lány), kik lakást, esetleg ellátást kaphatnak. Fő-kántornál, Piac u. 72., II. e. 771-d

Budapesten

központban uri izraelita családnál felsőiskolás leány lakótársul urileány szerény díjazásért teljes ellátást nyerhet. Zongora használat. Közlebbit Klein, Hunyadi 15. 956-c

Kiadólakás

Ebedlő

és hálószoba butorozva, — konyha és fürdőszoba használatával Simonffy u. 2-B., I. emelet kiadó. Esetleg butor nélkül is. — Értekezhetni: Gyermekdivatházban, város-házépület. 972-d

Két

uccai szoba butorral vagy üresen kiadó. Simonffy u. 2-B., I. emelet. Értekezhetni: Gyermekdivatházban város-házépület. 972-d

Teleki 46.

szobás, konyhás lakás aug. 15-től Wesselényi uccai udvarban szoba 10 pengőért elsejére kiadó. 563-d

KÖZPONTON

egészséges, napos szoba 1-2 személy, esetleg házaspár részére és egy szerényen butorozott szoba azonnalra olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 927-d

Háromszobás

kényelmes lakás augusztustól novemberig összesen 100 pengőért kiadó. Felvilágosítás: Klein, Szepességi u. 25. 768-b

Uccai

butorozott szoba előszobával kiadó. Orvosi rendelőknek alkalmas. Hatvan u. 16. 782-c

Kiadó

15-re egy szoba, konyha, speiz havi 25 pengőért Rakovszky ucca 43. sz. alatt. 781-a

Különbejárati

modern butorozott szobák, fürdőszobával, uriembereknek kiadók. Arany János u. 54., keresztépület. 754-b

Különbejárati

csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatával — azonnal kiadó. Piac u. 77., keresztépület, I. em. 6. 758-d

Központban

szépen butorozott világos uccai szoba, fürdőszoba használatával kiadó. Hatvan u. 1., II. em. 17. 576-d

Kiadó

egy szoba, konyha, előszoba, speiz, külön udvarral 15-re. Czvingli ucca 6. sz. Dembinszky uccával szemben. 774-a

Központban

csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Arany János u. 14., földszint. 668-d

Kis

üzlethelyiség, két szobás, konyhás lakás kiadó. Fűvészkeret ucca 5. 779b

Uccai

nagy szoba, konyhás lakás azonnalra kiadó. Csokonai ucca 25. 741-c

Egy

komforttal berendezendő — emeleti udvari 3 szobás parkettás, fürdőszobás uri lakás novemberre kiadó. József kir. herceg u. 12. 1037-d

Egy

különbejárati butorozott szoba azonnal kiadó. Ugyanott ajtó és ablak eladó. Széchenyi u. 16. 770-c

Egy

modern három szobás, fürdőszoba és minden mellék-helyiséggel ellátott parkettes lakás kiadó. Werbőczy u. 14., II. emelet. 858-c

6 vagy 4 szobás

lakás Piac uccán kiadó. Értekezni Piac ucca 70., ügyvédi iroda. 621-d

Vétel

Csalánt

ugy nyersen, mint szárazon megveszi Hatvan u. 64. sz., győgynővényes. 309-d

Eladás

Jó hangu

5 változatu harmónium eladó. Érdeklődni Miklós ucca 23. szám alatt a házmes-ternél. 587-d

„Peugeot”

kis csukott autó olcsón eladó. Kut ucca 118. 711-d

Jégszekrények,

sörkimérőpultok, székek — nagy választékban kedvező fizetéssel. Klement, Piac ucca 42. 733-c

Elvesztettem

vasárnap a dinnyepiacon egy kis erszényben 128 pengőt; mivel az egész vagyonom ez a pénz, kérem a becsületes megtalálót, hogy adja be a kiadóhivatalba, ahol jutalomban részesül. 706-b

1000 pengővel

tisztességes péküzemhez társulnék. Levelek „Közös munka” jelígre a kiadóba. 724-c

Leirási

és sokszorosítási munkák azonnal elkészülnek. Gép-kölcsonzés. Remington, Piac ucca 58. 470-d

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 881-d

Legmagasabb

árát fizetek aranyért, zálog-cédulákért. Használható tárgyakért többet fizetek. — Braun, Piac 31. 755-d

HUSFÜSTÖLÉS

olcsón, kifogástalanul Zöld-fa ucca 3. szám alatt. 1231-d

Urinő

lakótársat háromszobás lakásos közeli kertségben keresek. Viz, gáz, villany. Cim a kiadóhivatalban. 379d

Garantált

hegesztést, géplakatos munkát vállal Ehrenreich Arany János u. 37. 617-d

Minden

igényt kielégítő elsőrendű uriszabóság — olcsó fazon-árak. Kun József, Piac ucca 44. Tanulót felveszek. 644-d

Poloskairtást

cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel s megbízhatóan végzi Nánassy, Kossuth ucca 47. 641-b

Ondolálás

50, női hajvágás 30, manikűr 30, fejmosás 60. Miklós u. 53. Toma. 708-c

Találtatt

herélt farkas kutya, igazolt tulajdonosa átveheti. Tanító u. 16. 12-1-ig. Szabó. 783a

Kerékpár

alkatrész, javítás és kölcsönzés legolcsóbb Szotzfried műszerésznel, Salétrom ucca 12. szám. Cimre ügyeljen. 761-a

Egy

szegény kifutóleány elvesztett egy csomagot, amelyben két selyemnadrág volt, a Bikától a Darabos uccáig. Kéri a becsületes és jószívű megtalálót, könyörüljön rajta és küldje be a lap kiadóhivatalába. 773-d

10 apróhirdetését **30**
szavas hétköznap **fillérért**

vasárnap 50 fillérért két reggeli napilapban közöljük.

Apróhirdetését

feladhatja: reggel 8 órától d. u. 6-ig:

a Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedés pénztáránál, vagy Piac ucca 49. sz. alatti főkiadóhivatalunkban, vagy Széchenyi ucca 2. sz. alatti fiókiadóhivatalunkban.

Délután 6-tól este 9-ig:

(szombaton este 8 óráig) főkiadóhivatalunkban Piac ucca 49.

Aki vasárnapra egy apróhirdetést felad,

ingyen kap egy érdekesítő regényt.

Kiadó

azonnal télen, nyáron lakható modern villa lakás gyümölcsösrel, mely áll 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden mellék-helyiségből. Érdeklődni Liener műterem, Csapó u. 1. 753-d

Miklós ucca végén

városi bérházban első emeleti 2 szobás elő- és fürdőszobás komplett lakás azonnal is átvehető. Érdeklődni: ... lépcső, I. emelet, 5. ajtó. 586-d

Csinosan

butorozott uccai szoba egy-két személy részére fürdőszoba és zongora használatával kiadó. Hatvan u. 1., II. em. 17. 717-d

4 szoba,

előszobás legmodernebb lakás központban kiadó. Értekezni Piac ucca 70., ügyvédi iroda. 621-d

Erkélyes

lakás négy szoba, előszoba, fürdőszoba, mellék-helyiségekkel kiadó. Fűvészkeret ucca 14. 750-d

Különbejárati

szép butorozott szoba azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 775-a

Egy szoba,

konyha, kamara, fűskamara, padlás, villany, vízvezeték, csendes udvarban azonnal átvehető. Ugyanott üzlethelyiség kiadó. Szabóvarrógép eladó. Bethlen 27. 776-a

Egy

teljesen különbejárati csinosan berendezett szoba kertes udvarral kollégium közelében kiadó. Cim a kiadóban. 769-d

Kiadó

3 szobás lakás mellék-helyiségekkel Piac u. 49. sz. alatt. 747-d

Jókarban

lévő ebédülőszőnyeg olcsón eladó. Simonffy ucca 38. 723-c

Főiskolai

hallgatót teljes ellátásra elfogad budapesti uri család. II. k., Knezits u. 15., földszint 4. 866-d

Eladó

kétajtós jégszekrény, — jó karban, szép fali tükör. Szepességi 29. 77-a

Különféle

CHAMOTTE TEGLA és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 881-d

Urinő

lakótársat keresek közeli kertégi háromszobás komfortos villamba. Cim a kiadóhivatalban. 365-d